

www.musavat.com

MUSAVAT

Xəbər

**Azərbaycanda
kişi qadının
üstünə
benzin
töküb
yandırdı**

yazısı səh.14-də

Qurucusu: Rauf Arifoğlu Gündəlik qəzet 19-21 yanvar 2019-cu il Şənbə № 14 (7184) Qiyməti 60 qəpik

Gündəm

**“Xalqların sülhə hazırlanması”
anlaşması ətrafında müəmma**

Qafar Çaxmaqlı:
“Bu, mənə blef kimi
gəlir, erməni diasporu
Dağlıq Qarabağın
Azərbaycanın tərkibində
qalmasına heç cür
razi olmaz...”

yazısı səh.5-də

20 yanvar hadisələrindən 29 il ötür

yazısı səh.2-də

**“Yeni səlahiyyətlər ASAN
Xidmətə çətinlik yaratmayacaq” -
Osman Gündüz**

yazısı səh.3-də

**BMT baş katibindən
Qarabağ bəyanatı**

yazısı səh.11-də

**“Rəhim Qaziyev Elçibəyin
devrilməsində canfəşanlıq edirdi” -
Xəzər Teyyublu**

yazısı səh.5-də

**Ermənilərlə əməkdaşlıq edən
Arzu Qeybullayevanın “izlənmə”
iddiası gülüş doğurdu**

yazısı səh.7-də

**Ali məktəblərlə bağlı mühüm
dəyişikliklər gözlənilir**

yazısı səh.10-də

**“Yalnız avtomobillər deyil,
məmurların gəlir-xərcləri də
nəzarətə götürülməlidir” - ekspert**

yazısı səh.12-də

**Tovuzda 11 ay öncə
tərədilən qətlə bağlı qalıb**

yazısı səh.13-də

**Bakıda əcnəbi işdən qayıdan
qadını küçədə zorladı**

yazısı səh.14-də

**Azərbaycanda məşhur
biznesmenləri kim öldürür -
açılmayan cinayətlər**

yazısı səh.13-də

ERMƏNİSTAN BAKI-TİFLİS-QARSA

QOŞULMAQ İSTƏYİR - BLOKADANIN SƏRT DİKTƏSİ

Bakinin qərarı nə olacaq?; Qərb portalı yeni
“Paris prosesi”ndən yazdı: “Nikol Paşinyanın
hakimiyyətə gəlişi Bakıda optimizm yaradıb...”

yazısı səh.8-də

Azərbaycandan Avropa

Parlamentinin qərarına sərt etirazlar

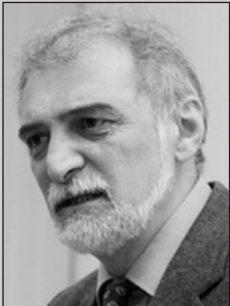
Milli Məclis üzvləri hesab edir ki, qəbul edilən qətnamə
qərəzlidir və ölkəmizə qarşı növbəti təzyiqdır

yazısı səh.9-də

Məlahət İbrahimqızı:
“Bu, hər kəs
üçün bir
mesajdır”

yazısı səh.4-də

Hikmət Hacıyadə:
“Xalqda sol
ovqatı var və
böyüyür”

yazısı səh.7-də

Azər Ayxan:
“Gənclər təhsil
üçün Avropaya,
ABŞ-a üz tuturlarsa,
rus dilinə artan
marağın səbəbi
nədir?!”

yazısı səh.3-də

Mehriban Əliyeva "Üzeyir Hacıbəyli" fəxri medalı ilə təltif edildi

Birinci vitse-prezident, Heydər Əliyev Fondunun prezidenti Mehriban Əliyeva Bəstəkarlar İttifaqının təsis etdiyi "Üzeyir Hacıbəyli" fəxri medalı ilə təltif edilib.

Trend-in məlumatına görə, Bəstəkarlar İttifaqı Mehriban Əliyevaya Azərbaycan mədəniyyətinin inkişafında müstəsna xidmətlər göstərmiş dahi bəstəkar, müasir Azərbaycan musiqi sənətinin banisi, görkəmli musiqişünas-alim, publisist, dramaturq, pedaqoq və ictimai xadim Üzeyir Hacıbəylinin zəngin irsinin qorunub saxlanması və gələcək nəsillərə çatdırılmasına verdiyi əvəzsiz töhfələrə görə fəxri medalın ilk nüsxəsini təqdim etməyi qərara alıb.

Qeyd edək ki, Mehriban Əliyevanın təşəbbüsü və rəhbərliyi ilə 2005-ci ildə Üzeyir Hacıbəylinin anadan olmasının 120 illik yubileyi münasibətilə birinci muğam müsabiqəsi keçirilib. 2008-ci ildə dahi bəstəkarın həyat və yaradıcılığına həsr olunmuş "Üzeyir dünyası" layihəsi işıq üzü görüb. Həmin nəşrə "Ömür salnaməsi", "Üzeyir Hacıbəyli ensiklopediyası", "Bədi və publisistik əsərlər" kitabları, "Leyli və Məcnun", "Koroğlu" operaları və "O olmasın, bu olsun", "Arşın mal alan" musiqili komediyalarının klavir, libretto və CD-ləri daxildir. Bunlardan əlavə, 2009-cu ildən etibarən ənənəvi olaraq dünyanın bir çox ölkəsindən dünya şöhrətli musiqiçiləri bir araya toplayan Üzeyir Hacıbəyli Beynəlxalq Musiqi Festivalı təşkil olunur.

2013-cü ildə Heydər Əliyev Fondunun təşəbbüsü və dəstəyi ilə 1945-ci ildə dahi bəstəkar Üzeyir Hacıbəylinin eyniadlı operettası əsasında ağ-qara formatda çəkilmiş Azərbaycan kino sənətinin əfsanəsi olan "Arşın mal alan" filmi bərpa edilərək rəngli versiyası hazırlanıb.

"Orqan transplantasiyasına ehtiyacı olan insanların çoxu növbə gözləyərək həyatlarını itirir" - Əhliman Əmiraslanov

"Reproduktiv sağlamlıq haqqında", "İnsan orqanlarının donorluğu və transplantasiyası haqqında", "Optika və optikaçılıq haqqında" qanun layihələrinin parlamentin yaz sessiyasının müzakirəsinə çıxarılması nəzərdə tutulur.

Trend-in məlumatına görə, bunu Milli Məclisin Səhiyyə komitəsinin sədri Əhliman Əmiraslanov komitənin bu gün keçirilən iclasında çıxış edərkən deyib.

Ə.Əmiraslanov qeyd edib ki, "Reproduktiv sağlamlıq haqqında" qanunla bağlı bəzi deputatların iradları olub:

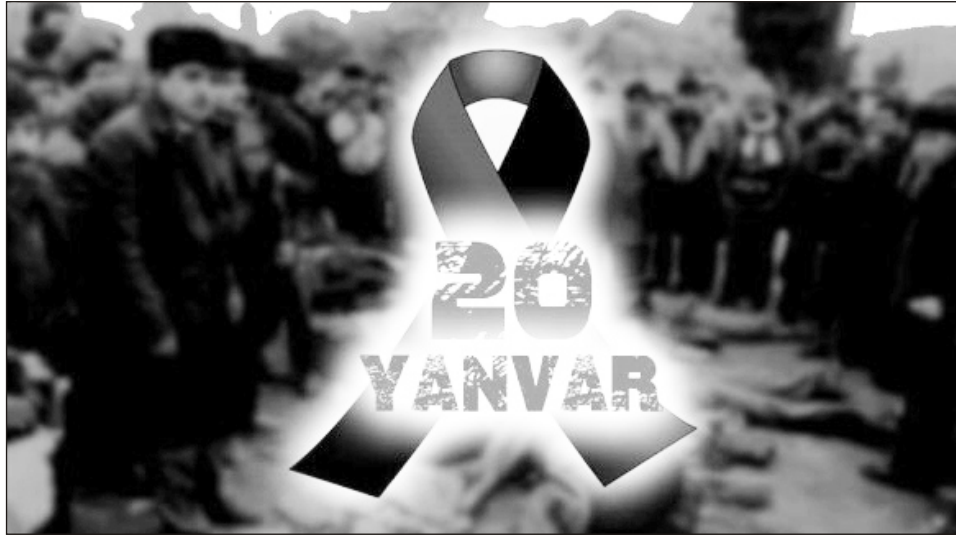
"Onların iradlarında obyektiv səbəblər də var idi, amma subyektiv yanaşmalar da çox idi. Biz qanun layihəsini yenidən işlədik və artıq müzakirəyə hazırız. Qanunun əleyhinə olan qurum yoxdur".

Komitə sədri əlavə edib ki, "Reproduktiv sağlamlıq haqqında" qanun layihəsində yalnız ekstrakorporal (süni) mayalanmadan söhbət getmir: "Bu məsələ həmin qanunun cüzi bir hissəsidir. Bu qanun layihəsi ümumilikdə qadınlarımızın sağlamlığına yönəlib".

"İnsan orqanlarının donorluğu və transplantasiyası haqqında" qanun layihəsi gəldikdə isə Ə.Əmiraslanov hesab edir ki, sənəddə ciddi dəyişikliklərə ehtiyac var: "Meyitdən orqan və toxumanın götürülməsi həmin qanun layihəsində öz əksini tapmayıb. Bu da transplantasiyanın əsasını təşkil edir. Hesab edirik ki, bununla bağlı yeni qanun olsa, daha yaxşı olar. Məsələ ilə əlaqədar bağlı işçi qrup yaradaq. Bu gün cəmiyyətin bu qanuna böyük ehtiyac var. Bu qanun orqan transplantasiyasına ehtiyacı olan insanların işlərini də rahatlaşdırar. Orqan transplantasiyasına ehtiyacı olan insanların çoxu növbə gözləyə-gözləyə həyatlarını itirirlər".

Ə.Əmiraslanov qeyd edib ki, qaraciyər transplantasiyası ilə bağlı mühüm işlər görülür: "Ürək transplantasiyası işinə hazırlaşılır, amma nə qədər ki, meyitdən orqan götürülməsinin hüquqi əsasları həll olunmayacaq, bu məsələlər düyün nöqtəsindən tərpənməyəcək".

20 yanvar hadisələrindən 29 il ötür

Sabah iqtidar və müxalifət bir ünvanda olacaq, şəhidlərimiz ziyarət ediləcək.

Sabah 1990-cı il 20 yanvar faciəsinin 29-cu ildönümüdür. Ölkəmizin bütün ərazisində 20 yanvar şəhidlərinin xatirəsi yad ediləcək. Ölkə prezidenti, dövlət və hökumət rəhbərliyi Şəhidlər Xiyabanını ziyarət edəcək.

Siyasi mövqeyindən asılı olmayaraq 20 yanvar günü hər kəsin, bütün siyasi qüvvələrin, xalqımızın üz tutduğu bir ünvana var-Şəhidlər Xiyabanı. Bu ünvana xalqı birləşdirən ünvandır. Bu gün müxalifət parti-

yaları da şəhidləri ziyarət edəcəklərini açıqlayıblar.

Aldığımız məlumata görə, Müsavat Partiyası saat 12-dən sonra, AXCP-Milli Şura saat 13-də, Müxalifət zirvə toplantısında iştirak edən 20-dən yuxarı partiya isə saat 14-də Şəhidlər Xiyabanını ziyarət edəcəklər.

Yanvarın 20-də Bakı Polis Qarnizonu da gücləndirilmiş iş rejimində çalışacaq. 20 Yanvar faciəsinin 29-cü ildönümü ilə əlaqədar Daxili İşlər Nazirliyində xüsusi tədbirlər planı hazırlanıb. Həmin plana əsasən, yanvarın 20-si səhər saat 7-dən axşam saat 18-dək Hü-

seyin Cavid və Parlament prospektləri və Mehdi Hüseyn küçəsindən Teleteatrə qədər yollar bağlanacaq. Həmin küçələrdə nəqliyyatın hərəkəti tam məhdudlaşdırılacaq. Şəhidlər Xiyabanını ziyarət saat 11:00-dan başlayacaq və 19:00-dək davam edəcək.

Vətəndaşlar 20 sayılı orta məktəbin qarşısından Parlament prospekti ilə Şəhidlər Xiyabanı istiqamətində hərəkət edəcəklər. Yanvarın 20-də saat 12.00-da paytaxtda bir dəqiqəlik sükut elan ediləcək.

□ E.SEVİDAĞA,
"Yeni Müsavat"

Zamirə Hacıyeva Azərbaycandan oğurladığı varidatını ingilislərə təhvil verir

Büdcəmizdən oğurlanan pulların geri qaytarılması mümkündürmü?

Böyük Britaniya hökuməti Azərbaycan Beynəlxalq Bankının keçmiş sədri Cahangir Hacıyevanın həyat yoldaşı Zamirə Hacıyevaya var-dövlətin qeyri-məlum mənbəsi barədə iki order təqdim edib. Bu barədə report.az Britaniya KİV-inə istinadən xəbər verir.

Lakin Z.Hacıyeva sərəvətinin mənbəyini izah etməkdən yəne imtina edib. Yerli KİV-in yazdığına görə, Z.Hacıyeva maliyyə vəsaitlərinin mənbəsini açıqlamaqdan imtina etməyə davam edərsə, məhkəmə onun əmlakının, o cümlədən Londonun qərbində, Naysbridgedəki dəyəri 11,5 milyon funt sterlinq olan malikanənin və Askotdakı dəyəri 10,5 milyon funt sterlinq olan şəhərkanarı qolf klubunun müsadirə edilməsi barədə hökm çıxara bilər.

Belə olan halda həmin əmlakların satışından əldə olunan gəlir Azərbaycana qaytarıla bilərmi?

İqtisadçı-ekspert Əkrəm Həsənov deyir ki, Z.Hacıyeva istəyə belə həmin əmlakların əldə olunmasına xərclənmiş pulların mənbəyini açıqlaya bilməz. Çünki həmin pullar biznesdən əldə olunan gəlir deyil: "Bu məsələdə heç kimin şübhəsi yoxdur. Zamirə Hacıyeva evvelki kimi desə ki, pulları həyat yoldaşı ona verib, bu halda Cahangir Hacıyev həmin pulla-

rın mənbəyini açıqlamalıdır. Belədə də sual çıxacaq ki, Beynəlxalq Bankın rəhbəri olaraq o bu qədər pul qazana bilərdimi? Sualın cavabı da bəllidir, xeyr, qazana bilməzdi".

Ə.Həsənov həmin pulların Azərbaycana qaytarılması üçün gərəken addımları bir daha xatırladı: "Beynəlxalq Bank işi üzrə ədalətli, dürüst məhkəmə aparılmalıdır.

Bankdakı oğurlaqlarda əli olan hər kəs, bütün günahkarların dairəsi müəyyən olunmalıdır. Heç kəs istintaqdan kənar qalmamalıdır. Bunu bir dəfə demişəm ki, bankda rəhbər vəzifədə çalışmışam. 2007-ci ildə 7 min manat əmək haqqı almışam. Bu gün bir evdən başqa heç nəyim yoxdur. Cahangir Hacıyev Beynəlxalq Bankda rəhbər olaraq məndən 2 dəfə

Qəzet, jurnal və kitab əldə etməyin ən rahat yolu!

Siz sifariş edirsiniz, biz istədiyiniz ünvana çatdırırıq!

Xaricdə və Azərbaycanda nəşr olunan bütün qəzet və jurnallara abunə olmaq, həmçinin Rusiyada və Azərbaycanda nəşr olunan kitabları daha sərfəli qiymətə və daha qısa vaxt ərzində əldə etmək üçün sadəcə zəng etməyiniz kifayətdir.

Telefon: (012) 434 93 01

ƏƏSMN-nin qurumlarından 1-i ləğv edilir, 3-ü birləşdirilir

Əmək və Əhəlinin Sosial Müdafiəsi Nazirliyinin tabeliyindəki qurumlardan 1-i ləğv edilir, 3-ü isə birləşdirilir.

"Report" xəbər verir ki, bu, Prezident İlham Əliyevin imzaladığı Əmək və Əhəlinin Sosial Müdafiəsi Nazirliyinin strukturunun və idarə edilməsinin təkmilləşdirilməsi ilə bağlı tədbirlər haqqında fərmanda əksini tapıb.

Fərmana əsasən, Əmək və Əhəlinin Sosial Müdafiəsi Nazirliyinin Əmək və Sosial Problemlər üzrə Elmi Tədqiqat və Tədris Mərkəzi ləğv edilir. Bununla bağlı Nazirliyə bir ay müddətində tədbirlər görməsi tapşırığı verilib.

Eyni zamanda Nazirlər Kabineti ƏƏSMN yanında Dövlət Sosial Müdafiə Fondunun nəzdində Yetkinlik yaşına çatmamış görmə imkanı məhdud şəxslər üçün Bərpa Mərkəzi, Baxımsız, kimsəsiz və sosial təhlükəli vəziyyətdə olan yetkinlik yaşına çatmayanlar üçün Sosial Sığınacaq və Reabilitasiya Müəssisəsi və Yaşayış yeri olmayan 18 yaşdan yuxarı şəxslər üçün Sosial Sığınacaq sosial xidmət müəssisələrinin əsasında vahid qurumun yaradılmasını bir ay müddətində təmin etməli və bu barədə Prezidentə məlumat verməli tapşırılıb.

ƏƏSMN-ə hər üç müəssisədə işləyən işçilərin bu fərmana əsasən yaradılacaq vahid qurumda müvafiq vəzifələrə təyin edilməsi ilə bağlı tədbirlər görmək, bu fərmanda nəzərdə tutulan tədbirlərin nəticəsi barədə bir ay müddətində Prezidentə məlumat vermək tapşırılıb.

artıq əmək haqqı alsaydı belə, yəne də bu cür pul xərcləyə bilməzdilər. Cahangir Hacıyevanın həyat yoldaşı Zamirə Hacıyevanın Londonda sağa-sola xərclədiyi pulları Azərbaycan dövləti geri qaytarmaq istəyirsə, İngiltərə məhkəməsinin tələb edəcəyi dəlilləri indidən hazırlamalıdır. Azərbaycanda bu işi səyviyyəli etməyi bacaran az sayda hüquqşünas var. Cahangir Hacıyev təbəcəsi bu qədər pulu ələ keçirə bilməzdi. O boyda pulun çıxarılmasında azı 200 nəfər iştirak edib. Azərbaycan dövləti London məhkəməsinə müraciət etsə, bir-bir, sənədlərlə, sübutlarla isbat etməlidir ki, pullar oğurlanıb, oğurluqlara görə Cahangir Hacıyev başda olmaqla təqsirkarlar cəzalandırılıblar".

□ E.MƏMMƏDLİYEV,
"Yeni Müsavat"

Son vaxtlar mətbuatda azərbaycanlıların öz aralarında və ailədə rus dilində danışması məsələsi müzakirə edilməkdədir. Xüsusən də, VHP sədri, xalq şairi Sabir Rüstəm-xanlının "İstanbuldan Bakıya ucan rus təyyarəsi" adlı yazısından sonra bu mövzu ətrafında fikir dartsması daha da böyüdü, sosial şəbəkədə diskussiyamın sərhədləri genişləndi. Əksəriyyət isə rus dilinin bir xarici dil kimi öyrənilməsinə vacib saysa da, gündəlik danışmada ana dilindən istifadənin vacibliyini bildirdi.

Mövzu ilə bağlı "Yeni Müsavat" qəzeti baş redaktorunun 1-ci müavini **Azər Ayxan** da azərbaycanlıların yad dildə danışmasının yolverilməz olduğunu bildirdi: "Son günlər mediada, sosial şəbəkələrdə Azərbaycanda rus dilinin yenidən qayıtması, ictimai yerlərdə, həmçinin ailələrdə rus dilinin daha çox istifadə edilməsi ilə bağlı müzakirələr gedir. Bu müzakirələrdə iki xətt var. Biri odur ki, rus dilini bilmək və o dildə danışmaq lazımdır. Digər qrup isə deyir ki, azərbaycanlıların yad dildə danışması yolverilməzdir. Şübhəsiz ki, bu məsələdə haqlı və haqsız argumentlərə rast gəlirik. Bu günlərdə VHP sədri, xalq şairi Sabir Rüstəm-xanlının sosial şəbəkələrdə paylaşdığı və bu mövzuda ürək ağrısı ilə yazdığı yazıda çox haqlı məqamlar var idi. Bu problem Sabir bəyin qələmi ilə çox sərt və doğru şəkildə tənqid olunmuşdu. Şair haqlıdır. Bəzən deyirlər ki, imperiya dili olduğu üçün bu dildə danışmayaq. Söhbət təkə imperiya dili olduğundan getmir. Biz bütövlükdə tendensiyanın özüne qarışıq. Təsəvvür edin, azərbaycanlılar bir-biri ilə ərəb və ya fars dilində, yaxud gürcü dilində danış-

"Rusdilli azərbaycanlılar ordusu yetişdirmək təhlükəli prosesdir"

Azər Ayxan: "Azərbaycanlı gənclər bakalavr və magistr təhsili üçün Avropaya, ABŞ-a üz tuturlarsa, rus dilinə artan marağın səbəbi nədir?"

salar, bu, necə qəbul edilir? Hətta ingilis dilində belə danışsalar, buna normal baxılmaz. Maraqlıdır ki, rus dilində danışılarda buna bəzilərini normal baxır".

A. Ayxan qeyd etdi ki, bəziləri rus dilində danışmaq, mədəni, kübar görünmək istəyirlər: "Biz rus dilində danışmalıyıq? Xeyr! Bizim belə bir məcburiyyətimiz, öhdəliyimiz varmı? Əsla! Rusca danışmaq mədəniyyət göstəricisidir? Qətiyyətlə! Xarici dildə danışmaq nə zamandan bəri mədə-

niyyət nümunəsi olub?! Övladınla, valideynlə, dostunla öz dilini qoyub, başqa bir dildə dialoq qurmaq, əslində çox böyük mədəniyyətsizlikdir. Bu, bütövlükdə təmsil olunduğun topluma hörmətsizlikdir. Küçədə, ictimai nəqliyyatda, işə obyektində bilicilik şəkildə səslərini qaldıraraq rusca danışanların sayı getdikcə artır. Övladını rus məktəbinə qoyanların sayı da artmaqdadır. İllərin təcrübəsi göstərir ki, rusdilli azərbaycanlılarla, ana dilində danışan kəsim

arasında çox ciddi sosial-psixoloji uçurum yaranır. Bu insanlar arasında heç də xoş olmayan münasibət formalaşır, rusdillilər digərlərinə geridə qalmış təbəqə kimi baxırlar. Bu çox qorxunc bir haldır, millətin bölünməsinin ən ciddi başlanğıcıdır".

və siyasi ədəbiyyatı ingilis dilindən oxumaq daha yaxşı olmazmı? Gedin ingilis dilini öyrənin. Övladlarınıza ikinci dil öyrətmək istəyirsinizsə, ingilis dilini seçin. Bu dilin avantajı daha böyükdür axı. Üstəlik, sözügedən ədəbiyyatların Avropa dillərindən rus di-

sitələrindən istifadə edildiyini vurğuladı: "Azərbaycanlıların bakalavr və magistr təhsili almaq üçün can atdığı yerlər Avropa ölkələri, ABŞ və Türkiyədir. Rusiya burada çox az yer tutur. O zaman rus dilinə olan bu marağın səbəbi nədir? Şübhəsiz ki, burada bizim görmədiyimiz, ancaq fərqişində olduğumuz bir təbliğat var. Bu təbliğat bizi qorxunc bir yerə aparır. Rusdilli azərbaycanlılara qarşı mübarizəni biz də dəstəkləyirik. Dil bilmək başqadır, ancaq öz dilini unudub, ya da bəyənəməyib, yad bir xalqın dilində danışmaq, evində onu təbiiq etmək tamam başqadır".

Azər Ayxan özünün üzlaşdığı bir hadisə haqda da danışdı: "İki il öncə oğlumun xaricdə təhsil alması ilə bağlı araşdırma aparırdım. Müraciət etdiyim təhsil şirkətlərindən birində mənə dedilər ki, Almaniyada nüfuzlu universitetlərdən birində təhsil haqqı illik cəmi 70 avrodur, yeni demək olar ki, pulsuzdur. Ancaq belə bir şərt qo-

"Rusca danışmaq mədəniyyət göstəricisidir? Qətiyyətlə! Xarici dildə danışmaq nə zamandan bəri mədəniyyət nümunəsi olub?! Övladınla, valideynlə, dostunla öz dilini qoyub, başqa bir dildə dialoq qurmaq, əslində çox böyük mədəniyyətsizlikdir"

"Bəzən deyirlər ki, rus dilini bilmək xarici ədəbiyyata əl çətməlik baxımdan üstünlük yaradır" fikrinə A. Ayxanın cavabı bu cür oldu: "Bəziləri səbəb kimi Azərbaycan dilində elmi ədəbiyyatların az olduğunu, buna görə insanların rusdilli təhsilə meyl etdiyini bildirirlər. Bu, sadəcə bəhanədir. Biz rus dilinə qarşı deyilik. Kim istəyir, bu dili öyrənsin, tutaq ki, rus klassiklərini orijinaldan oxuya bilər. Amma elmi

line tərcümə olunmuş variantları da tam orijinal sayılmaz. Çünki Rusiya heç vaxt tam demokratik ölkə olmayıb, o ədəbiyyatlar da tərcümə zamanı müəyyən senzura, ixtisarlara məruz qalıblar".

A. Ayxanın fikrincə, dünyanın ən demokratik və tolerant ölkələrində belə ana dilinə həssas yanaşıldığını və onun təbliği üçün müxtəlif təşviq va-

yulub ki, alman dilində oxuyacaqsız, 70 avrodur, ingilis dilində oxuyacaqsız, ildə təxminən 50-60 min avro ödəməlisiz. Bu ənənə Fransada da var, başqa Avropa ölkələrində də. Dilinə hörmət qoyan, dilinin qayğısına qalan ölkələrə, xalqlara fikir verin, bunun tərsini edən ölkələrin, xalqların gününə baxın".

□ **Nərgiz LİFTİYEVƏ,**
"Yeni Müsavat"

"Yeni səlahiyyətlər ASAN Xidmətə çətinlik yaratmayacaq"

Osman Gündüz: "Müraciətlər çoxalarsa, xidmət göstərənlərin də sayı artırılacaq və hər hansı problem yaranmayacaq"

Yanvarın 17-də prezidentin imzaladığı formala Bakı şəhərində, habelə "ASAN xidmət" mərkəzlərinin yerləşdiyi digər inzibati ərazi vahidlərində bu mərkəzlər tərəfindən yerinə yetirilən bütün xidmətlər yalnız ASAN-da təqdim ediləcək.

Qeyd edək ki, ölkə prezidentinin "Azərbaycan Respublikasının Prezidenti yanında Vətəndaşlara Xidmət və Sosial İnnovasiyalar üzrə Dövlət Agentliyinin fəaliyyətinin təmin edilməsi haqqında" 2012-ci il fərmanının 5-ci hissəsinə əsasən ASAN mərkəzlərdə aşağıdakı xidmətlər göstərilirdi:

Vətəndaşlıq vəziyyəti aktlarının dövlət qeydiyyatı:

- doğumun qeydə alınması;
- ölümün qeydə alınması;
- nikahın qeydə alınması;
- nikahın pozulmasının qeydə alınması;
- övladlığa götürmənin qeydə alınması;
- atalığın müəyyən edilməsinin qeydə alınması;
- adın, ata adının və soyadın dəyişdirilməsinin qeydə alınması;
- vətəndaşlıq vəziyyəti aktlarının dövlət qeydiyyatı haqqında şəhadətnamələrin (təkrar şəhadətnamələrin) verilməsi;
- Notariat fəaliyyəti;
- Şəxsiyyət vəsiqələrinin verilməsi və dəyişdirilməsi;
- Ümumvətəndaş pasportlarının verilməsi və dəyişdirilməsi;
- Sürücülük vəsiqələrinin dəyişdirilməsi;

Məhkumluq barədə arayışların verilməsi;

- yaşayış yeri üzrə qeydiyyatda olan şəxslər haqqında arayışın verilməsi;
- Daşınmaz əmlakla bağlı əməliyyatların qeydiyyatı:
- mənzillər üzərində mülkiyyət hüquqlarının ilkin və təkrar dövlət qeydiyyatına alınması barədə çıxarışların, texniki pasportların verilməsi;
- daşınmaz əmlakın təsvirində, dövlət qeydiyyatına alınmış hüquqlara və onların məhdudlaşdırılmasına (yüklülüyünə) dair dövlət reyestrindən arayışların verilməsi;
- fərdi yaşayış evləri üzərində mülkiyyət hüquqlarının təkrar dövlət qeydiyyatına alınması barədə çıxarışların, texniki pasportların verilməsi;
- torpaq üzərində mülkiyyət hüquqlarının təkrar dövlət qeydiyyatına alınması barədə çıxarışın, hemin torpaq sahəsinin planının və ölçüsünün verilməsi;
- Kommersiya hüquqi şəxslərin və vergi ödəyicilərinin qeydiyyatı;
- Hüquqi və fiziki şəxslərə arxiv arayışlarının, arxiv sənədlərindən

çıxarışların, arxiv sənədlərinin təsdiq olunmuş surətlərinin verilməsi;

- Gömrük bəyannamələrinin, gömrük rəsmiləşdirilmələri üçün sənədlərin qəbulu;
- Əcnəbilərə və vətəndaşlığı olmayan şəxslərə Azərbaycan Respublikasının ərazisində müvəqqəti və daimi yaşamaq üçün icazələrin, habelə haqqı ödənilən əmək fəaliyyətini həyata keçirmələri üçün iş icazələrinin verilməsi;
- Şəxsin Azərbaycan Respublikasının vətəndaşlığına mənsubiyyətinin müəyyənəndirilməsi ilə bağlı sorğuların qəbulu və cavablandırılması;
- Əcnəbilərin və vətəndaşlığı olmayan şəxslərin Azərbaycan

Respublikasında olduğu yer üzrə qeydiyyatına alınması;

- Torpaq kadastrı məlumatları barədə arayışların verilməsi;
- Əmək pensiyalarının təyin edilməsi;
- Dövlət orqanlarının göstərdikləri bütün xidmətlər üzrə informasiya xidmətinin həyata keçirilməsi;
- Hərbi qeydiyyatla bağlı:
- yaşayış yeri üzrə qeydiyyata alındığı və ya qeydiyyattan çıxarıldığı hallarda çağırışçılardan hərbi vəzifəli vətəndaşların hərbi qeydiyyata alınması və hərbi qeydiyyattan çıxarılması;
- vətəndaşın hərbi qeydiyyatda olmasına dair arayışın verilməsi;

- vətəndaşa müddətli haqqı hərbi xidmətə çağırışdan möhlət verildiyinə dair arayışın verilməsi;
- haqqı hərbi xidmət keçmiş şəxsə hərbi xidmətəmə haqqında arayışın verilməsi;
- vətəndaşın müddətli haqqı hərbi xidmətə göndərildiyinə dair arayışın verilməsi;
- Xaricdə istifadə üçün nəzərdə tutulan sənədlərə dair Azərbaycan Respublikasının Ədliyyə Nazirliyi tərəfindən apostil verilməsi üçün sənədlərin qəbulu;
- Qida təhlükəsizliyi ilə bağlı əməliyyatların qeydiyyatı:
- qida məhsulları sahəsində fəaliyyət göstərən subyektlərin qida təhlükəsizliyi qeydiyyatına alınması və müvafiq dövlət reyestrindən çıxarışın (onun dublikatının) verilməsi;
- qeydiyyatı alınmış subyektlərin reyestr məlumatlarında dəyişiklik edilməsi;
- qida təhlükəsizliyi sertifikatının verilməsi;
- Avropa İttifaqının yeyinti məhsullarının idxalı ilə bağlı tələblərinin icrasını həyata keçirmək məqsədilə həmin ölkələrə yeyinti məhsullarının ixracı ilə məşğul olan istehsal və emal müəssisələrinə müvafiq sənədlərin (məlumatların) verilməsi;
- Sahibkarlıq fəaliyyətinin həyata keçirilməsi üçün tələb olunan (dövlət təhlükəsizliyindən irəli gələn hallar istisna olmaqla) xüsusi razılıq (lisenziya) verilməsi.

tə icra edən bölmələrinin ştat vahidlərinin ümumi say həddi daxilində həmin dövlət orqanlarının işçilərinin ümumi say haddinin azaldılması ilə bağlı təkliflərini üç ay müddətində hazırlayıb Prezidentə təqdim etmək tapşırılır.

"Multimedia" informasiya sistemləri və Texnologiyalar Mərkəzinin direktoru, Azərbaycan İnternet Forumunun prezidenti Osman Gündüz bildirir ki, prezidentin struktur dəyişikliyinə dair fərmanları dövlət idarəetməsində paralelliyin aradan qaldırılması baxımından mühüm əhəmiyyət kəsb edir: "İndiyədək real vəziyyət beləydi ki, eyni ərazidə eyni bir xidməti vətəndaş 3-4 mənbadan əldə edə bilərdi: dövlət qurumunun özündən, onun ASAN-da ki şəxsindən, "Elektron hökumət" portalından, nəhayət, həmin qurumun internet saytından. Qarışıq bir situasiya idi. Əgər ASAN-da dövlət qurumunun işçisi varsa, eyni işə görə daha bir və ya bir neçə işçini dövlət qurumunun özündə saxlamağa nə ehtiyac var? Bundansa xidmətlərin bütövlüklə ASAN-a verilməsi daha məqsədəuyğun və düzgün yanaşmadır: həm büdcə vəsaitlərinə qənaət baxımından, həm xidmətlərin keyfiyyəti baxımından".

Yuxarıdakı məlumatdan da görünür ki, ASAN xidmət mərkəzlərinin təqdim etdiyi xidmətlər kifayət qədər çoxsaylı və geniş çeşiddədir. Bu xidmətlərin yalnız ASAN-dan təqdim olunması qurumun yüklənməsinə, xidmətin keyfiyyətinin aşağı düşməsinə gətirib çıxara bilərmi?

O. Gündüzün fikrincə, belə perspektiv gözlənilən deyil: "ASAN opreativliyi və şəffaflığı təmin edən çəvik bir qurumdur. Müraciətlər çoxalarsa, xidmət göstərənlərin də sayı artırılacaq və hər hansı problem yaranmayacaq".

□ **Dünya SAKIT,**
"Yeni Müsavat"

Milli Məclisin daxili nizamnaməsinə dəyişiklər prezidentin qanunu imzalamasından sonra qüvvəyə mindi. Azərbaycan Respublikası prezidenti yanında Əfv Məsələləri Komissiyasının üzvü, millət vəkili Mələhət İbrahimqızı ilə müsahibəmizdə əvvəlcə deputatların bəzilərinin narahatlığına səbəb olan bu qanunla bağlı danışdıq. Həmçinin Əfv Komissiyasının üzvündən son günlərin ən aktual məsələlərindən biri barədə suallara da cavablar aldıq.

- Mələhət xanım, prezidentin imzalamasından sonra artıq parlamentdən kənar fəaliyyətdə də nizam-intizamlı olmaq tələbi qoyulacaq. Parlamentin kənarında yol verilmiş hansısa artıq hərəkət, fəaliyyət də deputatlara məsuliyyət yaradacaq.

Qanun qüvvəyə mindi. Siz parlamenti bundan sonra necə təsvir edirsiniz?

- Çox maraqlı, həm də son zamanlar haqqında ən çox danışılan məsələyə toxundunuz. Şəxsən mən belə bir qanunu alqışlayıram və dəstəkləyirəm. Sovet vaxtı "əxlaq kodeksi" ifadəsi var idi. Mənim düşüncəmə görə, vəzifəsindən, yaşından, tutduğu mövqeyindən asılı olmayaraq, heç kəsə icazə verilməməlidir ki, başqasına qarşı "əxlaq kodeksi", intizam, ədəb qaydalarını pozsun, xalqımızın diliylə desək, milli dəyərlərimizdən kənara çıxsın. Kimsə nazirdirsə, millət vəkildir, yaxud hansısa statusa malik məmurdursa, bu, o demək deyil ki, istədiyi kimi danışa, hərəkət edə bilər. Bu qanun mübahisələrə səbəb oldu, bəzilərdə ziddiyyətlər, dünyada bunun analoqu yoxdur və s. Bəzi məsələlərdə biz dünyada analoq axtarmamalıyıq. İstənilən halda burada boşluq var idi. Yəni millət vəkili 5 illik seçilibsə, deməli, toxunulmazdır, o, nə istəsə, edə, nə istəyir danışa bilər? Açıq, mən bunun əleyhinəyəm. Bir də ki, insan öz-özünü deyək ki, ictimaiyyətin qoyduğu əxlaq kodeksi, intizam qaydaları çərçivəsində idarə edə, insan şüurlu olaraq o çərçivədə özünün hər bir fəaliyyətinə, nəfsinə, əməlinə nəzarət edə bilirsə, biz belə qanunlardan niyə qorxuruq? Bu dəyişiklər müzakirə olunanda bir növ qorxu var idi, sanki bu qanun qəbul olunsaydı, deputat artıq mandatından məhrum ediləcək. Mən belə hesab etmirdim. Millət vəkili 50 minə yaxın seçicinin səsi ilə o mandatı qazanır. Sözsüz ki, partiya üzvü olan millət vəkili eyni zamanda mənsub olduğu partiyanın da məsuliyyətini daşıyır. Çünki partiyanın səlahiyyətli orqanının etimad qərarı olmasa, onun namizədliyi irəli sürülmür. Təbii ki, onun üzərində həm seçicilərin məsuliyyəti var, həm də mənsub olduğu partiyanın. Bu mənada dairədəki 50 minə yaxın seçicinin səsinə qazanmış deputat bunu başa düşməli və çalışmalıdır ki, öz elektoratının, seçki dairəsinin adına xələl gətirməsin.

- Bu günlərdə sizin deputat həmkarınız Araz Əlizadənin blogger Mehman Hüseynovla bağlı təhqiramiz fikirlərinə sətir reaksiyanız olmuşdu. Artıq qanun qüvvəyə minəndən sonra deputatlardan kimsə bu kimi mövqelər səsləndirə bilərmi?

- Hesab edirəm ki, hətta qanun qəbul olunmamışdan əvvəl də belə yanaşmalar olmamalı idi. Çox yaxşı oldu ki, qanun qəbul olundu. Qanunun

namə qəbul etdi. Bu ay AŞ PA-da da bənzər müzakirələrin keçiriləcəyi deyilir. Ən çox səslənən sual budur ki, uzun müddətdir həbsdə olan bu gənci daha artıq müddətdə həbsdə saxlayıb da, ölkəmizə qarşı təzyiqlərə bəhanə yaratmaq nəyə lazımdır? Siz Əfv Komissiyasının üzvü kimi bu-

dü. Avropa ölkəsində törədilən bu zorakılıqların, polisin aksiyaya qarşı törətdiyi bu şiddətin yüzdə biri, mində biri Azərbaycanda olsaydı, bütün dünya ölkəmizin üzərinə gələrdi. Amma bu olayları beynəlxalq mətbuatda heç geniş işıqlandırmadılar, hansı ki zoraki-

buslar ifadəsizlə razılaşıram. Həmin şəxslər haqqında süni şəkildə elə bizim Avropadakı azərbaycanlıların iştirakı ilə belə rəy yaradılıb, tanınmışa çevriliblər.

- "Siyasi məhbus" adlandırılırlar...

- Beynəlxalq təşkilatlar

da yəqin ki, məsələ öz həllini tapacaq.

- Ölkədə islahatlarla bağlı proseslər gedir. Beynəlxalq miqyasda da islahatlar təqdir olunur, hətta Azərbaycan bir sıra hesabatlarda xeyli irəliləyib, məsələn, Dünya Bankının "Dünya biznes" hesabatında 25-ci pilləyə qalxıb. Bir

"Bu, hər kəs üçün bir mesajdır"

Mələhət İbrahimqızı: "Bizim partiya da erkən parlament seçkilərinin keçirilməsi ilə bağlı heç bir məlumat, heç bir tapşırıq yoxdur"

qəbul olunması artıq normadır. Qanun da alidir, hər kəs qanunun alliliyinə hörmət etməlidir. Hesab edirəm ki, bu, hər kəs üçün bir mesajdır. Qanun qəbul edilib ki, ona əməl olunsun. Parlamentli ölkələrdə parlament daha çox səlahiyyətlərə malikdir. Yəni bir növ parlamentarlar özləri qanunun həyata keçirilməsinin dərəcəsinə nəzarət etməlidir, bir növ qanunun icrasının monitorinqini aparmalıdır. İndiki halda bu qanunun işləməsinə təkəmlər millət vəkilləri yox, həm də ictimaiyyət nəzarət etməlidir. Biz onu qəbul etmişik, qanunun subyekti bizik, millət vəkilləridir. Lakin ictimaiyyət də nəzarət etməlidir.

- Yəni hansısa deputat kənarında hansısa neqativlərə yox versə, yanlış, etikadan kənar davranışlara yol versə, ictimaiyyət nümayəndələri bu barədə məlumat verməlidir?

- Bir çox ölkələrin parlamentlərində baş verən hadisələri tez-tez müşahidə edirik. Alaha şükür olsun ki, Azərbaycan parlamentində elə vəziyyət yoxdur. Milli Məclisi həmin parlamentlərlə müqayisədə edəndə görürük ki, bizim parlamentimizdə elə hadisələr nadir hallarda olur. Hesab edirəm ki, qəbul etdiyimiz bu qanun gələcəkdə dəyərlərimizə daha ciddi sahiblənməyimizə, qeyri-qanuni davranışlardan uzaq olmağımıza imkan verəcək.

- Növbədənkənar parlament seçkiləri ilə bağlı yayılan xəbərlər barədə nə deyə bilərsiniz? Sədri olduğunuz YAP Nəsimi təşkilatında seçki hazırlıqlarına başlanılıbmı?

- Mənə elə gəlir ki, bu, əsas olmayan söz-söhbətdir. Növbədənkənar parlament seçkilərinin keçirilməsi üçün birincisi, heç bir zərurət yoxdur. İkincisi də bu yaxınlarda partiyamızın icra katibinin müavini Siyavuş Novruzov çox yaxşı şərh vermişdi ki, növbədənkənar parlament seçkilərinin keçirilməsi üçün əvvəlcə referendumla konstitusiyamızda dəyişiklik olmalıdır. Ona görə də bilmirəm ki, bu məlumat hardan qaynaqlanır. Bu il ölkəmizdə bələdiyyə seçkiləri keçiriləcək. Bizim partiya da erkən parlament seçkilərinin keçirilməsi ilə bağlı heç bir məlumat, heç bir tapşırıq yoxdur. Sadəcə olaraq bu il YAP bələdiyyə seçkilərinə hazırlaşacaq.

- Həbsdəki blogger Mehman Hüseynovla bağlı gedən prosesin sonunda Avropa Parlamenti Azərbaycana qarşı qə-

nunla bağlı nə deyə bilərsiniz?

- Bu, hüquq-mühafizə orqanlarının səlahiyyətində olan məsələdir. Amma hər kəsin hüququnun sərhədi başqasının hüququnun sərhədinə qədərdir. Yəni kimsə "hüququmdur" deyirsə, bununla başqasının hüququnu pozmamalıdır. Eləcə də kim olur-olsun. Adı, soyadı, vəzifəsinin fərqi yoxdur. Birincisi, düşünürəm ki, hüquq-mühafizə orqanları, məhkəmə həmişəki kimi, bu dəfə də işə obyektiv, ədalətli baxacaq. Hökumətimiz həmişə belə məsələlərdə çox humanist davranır. Artıq 20 ildən artıqdır Azərbaycanda Əfv Komissiyası var. Hələ ulu öndər Heydər Əliyevin vaxtından, bu gün də fəaliyyətini davam etdirir. Parlamentdə dəfələrlə amnistiya haqqında qərarlar qəbul olunub. Elə son illərdə Birinci vitse-prezidentimiz Mehriban xanım Əliyevanın təşəbbüsü ilə qəbul olunan qərarlar minlərlə məhkuma şamil olunub. Möhtərəm prezidentimiz Heydər Əliyevə qarşı sui-qəsd hazırlayan şəxsləri, vətən xaini olanları, dövlət çevrilişində əli olan insanları əfv etdi. Düzdür, Ələkrəm Hübətov kimi bəzi şəxslər vətəndaşlıqdan çıxarıla bilər. Amma ümumilikdə demək istəyirəm ki, ən ağır cinayətlər törətmiş insanların əfv olunması ilə bağlı dövlətin iradəsi var. Bilirsiniz ki, hər il Əfv Komissiyasının iclasları keçirilir, yüzlərlə məhkumlar prezidentin fərmanı ilə əfv olunur. Bu faktlar demək üçün yetərlidir ki, günahsız insanların tutulması müzakirə mövzusu ola bilməz. Üstəlik, hansısa cinayət törətməmiş, qanunları pozmayan insanların həbsi hüquq mühafizə orqanlarının marağında deyil. Mehman Hüseynovun məsələsinə niyə belə şouya, Azərbaycana təzyiqlər metoduna çeviriblər. Əvvəllər biz buna "ikili standart" deyirdik. Artıq dünyada, beynəlxalq təşkilatlarda özlərini demokratik dəyərlər yaradıcısı, qurucusu hesab edən dövlətlərin "ikili standart"dan riyakarlıq standartlarına keçdiyini görürük. Avropa Parlamentinin son qətnaməsi də Azərbaycana qarşı "ikili standart"ın göstəricisidir. Biz neçə aydır Fransada baş verənləri - mitinqçilərə polisin zorakılığını, şiddətini də gördük. Həmin mitinqçilərdə insan öl-

"Mehman Hüseynovun indiki durumu ilə bağlı hər hansı şikayəti, narahatlığı varsa, özü, yaxın ailə üzvləri Əfv Komissiyasının üzvlərinə, yaxud millət vəkillərinə müraciət edə bilər"

ülqlər hələ də davam edir. Orta Şərqdəki hadisələr, Avropada miqrantlara qarşı qeyri-insani münasibəti həmin dairələr sanki görmürlər. Amma Azərbaycanda mikroskopla, lupa ilə hansısa proses axtarırlar ki, öz media orqanlarında tirajlasınlar. Yaxud bir çox apancı ölkələrin "Washington Post"un jurnalistinin ölümü ilə bağlı münasibətini gördük. Dedilər ki, ölkəmizin marağı insan haqlarından üstündür. Ancaq bütün bunların fonunda Azərbaycanla bağlı məsələlərin böyüdülməsi, hansısa ssenari hazırlanması, ölkəmizə təzyiqlər göstərilməsi üçün istifadə olunması heç cür qəbul etmərəm. Bizim iqtidarlı-müxalifətli bütün xalqımızın məqsədi Qarabağ torpaqlarının işğaldan azad olunmasına yönəlməlidir. Amma beynəlxalq təşkilatlar bizim dövlətimizin də, xalqımızın da mövqeyini bilir ki, nə Azərbaycan xalqı, nə dövləti, iqtidarı, dövlətimizin başçısı bir ovuc torpağını da güzəştə getməyəcək. Bunu bildikləri üçün Qarabağ probleminin həllindən xalqın, dövlətin, müvafiq qurumların diqqətini yayındırmaq üçün "sizdə insan haqları, söz azadlığı, demokratiya pozulur" kimi iddialar irəli sürməyə, süni problemlər yaratmağa çalışırlar. Beləliklə, beynəlxalq təşkilatların gündəmini Qarabağ problemi ilə doldurmaq əvəzinə, belə məsələləri müzakirəyə çıxarırlar.

- Onları bu bəhanələrdən, imkanlardan məhrum etmək mümkün deyilmi? Tanınmış məhbusların həbsdən buraxılmaqları?

- Mən sizin tanınmış məh-

busunda siyasi məhbusun tərifini verə bilmədim. Mən 20 ildir Əfv Komissiyasının üzvüyəm. İnanın ki, cəzaçəkmə müəssisələrində ehtiyatsızlıqdan, qəzadan o qədər gənclər cəza çəkir... Elələri var təsadüfən qəza törədib, kimsə xəsarət yetirib, həbsdə yatır. Mən bir dəne elə insanları müdafiə edən, "bu adam cinayət-kar deyil, qəzavü-qədərdir başına gəlib" deyərək onları müdafiə edən görmədim. Amma təbii ki, müraciət olunarsa, Əfv Komissiyası sizin dediyiniz şəxslərin də müraciətinə baxa bilər. Elə komissiyanın mövcudluğu cinayət törətmiş, qanunu törətmiş hansısa insanın müraciətinə humanistcəsinə yanaşmaqdan ibarətdir.

- Bu yaxınlarda komitə sədri Siyavuş Novruzov da konkret olaraq blogger Mehman Hüseynovdan danışıq təqribən belə demişdi ki, "İlqar Məmmədov həbsdən çıxdı, nə etdi ki, Mehman çıxıb nə etsin?" Hesab etmirsinizmi ki, həbsdə olanda onların adı daha çox tirajlanır, bu həbslərdən ölkəmizə qarşı sui-istifadə olunur?

- Tam razıyam. Bəli, onlardan sui-istifadə edilir. Açıq, mən Əfv Komissiyasında olduğum üçün ancaq komissiyaya müraciətlərlə maraqlanıram. Biz hüquq mühafizə orqanları, yaxud məhkəmənin işinə müdaxilə edə bilmərik. Bizim komissiyaya məhkum, yaxud ailə üzvləri tərəfindən müraciət de olmayıb. Müraciət olarsa, təbii ki, baxacağıq. Amma mənə, bu, çox sadə məsələdir və işi müşkülə çevirməyə heç kimin əsası yoxdur. Prosedur qayda-

sıra hallarda uğurlu iqtisadi islahatlara məhbus məsələsi hardasa xələl gətirir, erməni lobbisi bu faktıdan ölkəmizə qarşı istifadə edir. Bu mənada 2020-ci ilə siyasi motivlərlə həbs edilmiş məhbuslarsız adlaya bilirikmi?

- Mən bir daha qeyd edirəm ki, Azərbaycanda siyasi məhbus yoxdur. Fikrimcə, yuxarıdakı qeydlər məsələyə birtərəfli yanaşmaqdır. Düzdür, bu məsələlərdən bəzi ermənipərəstlər təşkilatlar öz maraqları üçün istifadə etməyə çalışırlar. Amma mən YAP-ın Nəsimi təşkilatının sədriyəm. YAP-ın üzvü olan insanlar var ki, hansısa formada qəzaya görə, yaxud iş xətası, ya rüsvət səbəbindən həbs olunub. Bəs, nədən onları siyasiləşdirirlər? Bu da partiya üzvüdür, hətta səlahiyyət sahibi olub. Amma Mehman Hüseynovun məsələsinə siyasiləşdirirlər. Azərbaycanın güclü iqtidarı, dövlətçiliyi qarşısında Mehman və onun kimi şəxslər nə edə bilər ki? Yuxarıda deputatlardan bəhs etdik. Əgər biz deputatı mühakimə ediriksə, parlamentarlar haqqında sətir qanun qəbul olunursa, jurnalist də, digər peşə sahibləri də qanuna riayət etməlidir. Ona görə də mən bu kimi məsələlərin qanun çərçivəsində, uzadılmadan həllinin tərəfdarıyam. Sübut olunacaqsa ki, bunun heç bir günahı yoxdur, buraxılacaq, yaxud əksinə...Bildiyim qədər Mehman Hüseynov Ombudsmana müraciət edib. Amma o, indiki durumda ilə bağlı hər hansı şikayəti, narahatlığı varsa, özü, yaxın ailə üzvləri Əfv Komissiyasının üzvlərinə, yaxud millət vəkillərinə müraciət edə bilər. Əgər müraciət edərsə, biz komissiyanın səlahiyyətli üzvləri kimi ciddi şəkildə araşdırma bilirik. Bütün məhkumlarla bağlı bunu etməliyəm. Bizim borcumuzdur və hər kəs üçün edirik.

- Novruz arafəsində əfv gözlənilirmi?

- Komissiya üzvləri xeyli müraciətlər alıb. Şəxsən mənə də müraciətlər edilib, onların üzərində işləyirik. Bilirsiniz ki, arizənin daxil olması ilə iş bitmir, sənədlərin hazırlanması məsələsi var. Məhkumun həbsxanadakı fəaliyyəti, özünü necə aparması, tutduğu əməldən peşman olub-olmaması araşdırılır. Amma əfv fərmanı möhtərəm prezidentimizin səlahiyyətindədir.

□ **Elsad PAŞASOY,**
"Yeni Müsavat"

Azərbaycanın xarici işlər naziri Elmar Məmmədya-rov və Ermənistanın xarici işlər naziri əvəzi Zöqrab Mnatsakanyan arasında ATƏT-in Minsk Qrupunun həmsədrlərinin iştirakı ilə yanvarın 16-da Parisdə keçirilmiş görüş ətrafında müzakirələr davam edir. Düzdür, ötən illərdə artıq sayı-hesabı dəqiq bilinməyən görüşlər kimi, budəfəki görüşdən də ciddi nəticə gözlənilir. Lakin tərəflər arasında 4 saatdan çox davam edən danışıqların ardınca verilmiş bəyanatda əksini tapan bir məqam suallar yaradır.

Ermənişünas-alim Qafar Çaxmaqlı "Yeni Müsavat"a dedi ki, ATƏT-in Minsk Qrupunun həmsədrlərinin iştirakı ilə Məmmədya-rov- Mnatsakanyan görüşündə "xalq sülhə hazırlamaq" kimi bir xəbər gəlməsi əslində elə də

cağını dəfələrlə bəyan edib. Ermənilər bu danışıqlarda nə təklif ediblər? Levon Ter-Petrosyanın təbircə desək, "torpaqların geri qaytarılması müqabilində sülh" bəlkə elə budur. Amma mən erməni tərəfinin deputat Aydın Mirzəzadə-

"Rəhim Qaziyev Elçibəyin devrilməsində canfəşanlıq edirdi"

Xəzər Teyyubludan sabiq nazirin KXCPC-yə "zibildir, nədir" deməsinə sərt cavab: "Bu, onun daxilindəki kindən irəli gəlir"

Qarabağ Komitəsinin iclaslarında tez-tez mübahisələr olur, fikir ayrılıqları meydana gəlir, qarşılıqlı ittihamlar, replikalar səslənir.

Bu informasiyalar bəzən mətbuata sızır, bəzən toplantılarda açıq şəkildə gərginliklər yaşanır. Bir müddət əvvəl Qarabağ Komitəsinin Beynəlxalq Mətbuat Mərkəzində keçirilən toplantısında sabiq müdafiə naziri Rəhim Qaziyevlə KXCPC üzvü arasında söz-söhbət yaranmışdı.

R.Qaziyev çıxışında Qarabağın işğaldan azad olunmasının zamanı çatdığını söyləmişdi. KXCPC üzvlərindən biri isə replika verərək "Rəhim bəy, bunu vaxtında dərk etmək lazımdı" demişdi.

Bu atmaca onun xoşuna gəlməyib və internet televiziya-larının birinə müsahibəsində Klassik Xalq Cəbhəsi Partiyasını təhqir edib. R.Qaziyev deyib ki, "KXCPC-dir, nə zibildir, bilmirəm. Amma replika atmaqdan, sual versinlər".

R.Qaziyevin sözlərinə görə, onun heç bir partiya ilə problemi yoxdur: "Qarabağ Komitəsinin təşəbbüsünü, mitinqləri alqışlayıram. Amma torpaqların işğaldan azadlıq yolu hərbdən keçir. Xalqla dövlətin vəhdəti olmalıdır. Amma xalq ardıcıl mitinqlər keçirsə, tələblər etsə, nəticəsi ola bilər".

R.Qaziyev ona cəmi bir nəfərin replika atdığını söyləyib: "Bir nəfər olub. Məni çağırırsan, fikirlərimi demişəm. Mənim heç bir partiya ilə problemim yoxdur.

Klassikdir, nə zibildir, onun nə sözü varsa, sualını versin, cavabını alsın. İttiham olar, irad olar. Sual vermədən, əxlaqsızlıq, təbiişizlik edib qışqırırsan? Bunun adı təbiişizlikdir".

KXCPC İdarə Heyətinin üzvü Xəzər Teyyublu "Yeni Müsavat"a bildirdi ki, həmin hadisədən sonra toplantıda bir sakitləşmə olub: "Amma Rəhim Qaziyev gedib müsahibəsində bu ucuz, uğursuz ifadəni işlətdi. İnsan elə bir təşkilata o sözü deyər ki, ona yapışsın. KXCPC üzvləri Azərbaycanın dövlət müstəqilliyi uğrunda mübarizə aparıblar, sonra ölkənin demokratikləşməsi prosesində mücadilə veriblər.

Amma Rəhim Qaziyev partiyaya və üzvlərinə hörmətsizlik edir, diqqətsiz ifadə işlədir. Sadəcə, bu ifadə onun Elçibəy, Xalq Cəbhəsinə nifrətdən, daxili xarakterində yatan kindən irəli gəlir".

X.Teyyublunun sözlərinə görə, R.Qaziyevin Xalq Cəbhəsinə münasibəti mənfidir: "O, AXC İdarə Heyəti üzvü olub. Sonra nazir təyin edilib. Əbülfəz Elçibəy onu müdafiə naziri vəzifəsindən çıxarmışdı. Qaziyev də Elçibəyin devrilməsində canfəşanlıq edirdi. Sadəcə, insanlar yaşına görə onun dediyinə əhəmiyyət vermir".

KXCPC funksioneri bildirdi ki, partiyanın R.Qaziyevlə problemi yoxdur: "Onun özünün varsa, desin, bilək. Bir üzvümüzün tənqidi replikasına dözümsüzlük nümayiş etdirib, tənqidlə münasibət bildirmək əvəzinə, bütövlükdə partiyayı, onun minlərlə fədakar üzvünü aşağılamaq olmaz. Ləyaqətli yol keçən, bu gün mübarizədən çəkilməyən siyasi təşkilata "zibil" demək Rəhim Qaziyevin daxili xarakterini ortaya qoyur. Çox təəssüf ki, belə bir ifadə işlədib, demokrat ola bilməyib, tənqiddə təhqirlə münasibət bildirib".

□ **Emil SALAMOĞLU,**
"Yeni Müsavat"

inandırıcı deyil və XİN rəhbərlərinin Fransa görüşündən heç bir yeni gelişmə gözlə-

"Xalqların sülhə hazırlanması" anlaşması ətrafında müəmma

Qafar Çaxmaqlı: "Bu, mənə blef kimi gəlir, erməni diasporu Dağlıq Qarabağın Azərbaycanın tərkibində qalmasına heç cür razı olmaz..."

Söhbət danışıqların qarşından gələn ay davam etdirilməsinin razılaşdırılmasından getmir. Belə ki, tərəflər əhalini sülhə, təhlükəsizliyə və dayanıqlı regional inkişafa hazırlanması yollarını müzakirə ediblər razılığa gəliblər. Bu da şübhələri artırır.

Azərbaycan XİN artıq bəyanat yayaraq Paris görüşündə "faydalı və çox müsbət fikir mübadiləsi aparıldığını" bəyan edib. Eyni zamanda XİN erməni və Azərbaycan əhalisinin sülhə hazırlanacağı barədə məqamın olmasını təsdiqləyib.

"Bununla bağlı ötən ilin dekabrında Milanda iki ölkə xarici işlər nazirləri və ATƏT-in Minsk qrupu həmsədrləri tərəfindən qəbul olunmuş birgə bəyanatda da "əhalinin sülhə hazırlanması üçün konkret addımların atılması ilə bağlı çağırış əks olunub" - XİN sözcüsü deyib. "Yeni sənədlərdə hər iki xalq nəzərdə tutulur. Ölkənin işğal olunmuş Dağlıq Qarabağ bölgəsinin erməni və Azərbaycanlı icmaları arasında təmasların bərpa olunması hər iki tərəfin əhalisinin də sülhə hazırlanması baxımından çox önəmli rol oynayacaq", - deyərək nazirlik sözcüsü vurğulayıb.

Beynəlxalq Böhran Qrupunun eksperti Zaur Şiriyev isə mətbuata "ilk dəfədir ki, Ermənistan tərəfinin də paylaşıdığı bəyanatda Azərbaycan tərəfinin uzun illərdir istifadə etdiyi "nəticəyə yönəlmiş danışıqlar" ifadəsindən istifadə olunduğunu gördüyünü deyib. Əhalinin sülhə hazırlanmasına gəlincə, onun fikrincə, daha çox intensiv aparılacaq danışıqlar zamanı hər hansı bir ortaq razılaşma əldə olunarsa, bununla bağlı cəmiyyətə müəyyən detalların çatdırılması əhalini maksimalist, reallığa uyğun olmayan gözləntilərdən yayındıra bilər.

YAP-dan olan deputat Aydın Mirzəzadə "pozitiv açıqlamanın" detallı olmamasına diqqət çəkər: "Çox təəssüf ki, detallar aydınlaşdırılmır. Pozitivliyin nədən ibarət

olduğu, nədən hər ay görüşlər keçirildiyinin mexanizmi açıqlanmır". Deputat Ermənistan-də şərtlərin dəyişməsinə toxunaraq deyib ki, Paşinyan sələflərinin Qarabağ siyasətini davam etdirəcəksə, Azərbaycan münasibətinin hərbi yolla həllini seçə bilər (Moderator.az).

Qeyd edək ki, Azərbaycan prezidenti İlham Əliyev elə bu günlərdə hökumətin iclasında Dağlıq Qarabağ münaqişəsinin həllində Bakının mövqeyinin dəyişməz olaraq qaldığını bəyan edib. "Bu məsələ yalnız ölkəmizin ərazi bütövlüyü çərçivəsində öz həllini tapmalıdır. BMT Təhlükəsizlik Şurasının qətnamələri icra edilməlidir, Ermənistan silahlı qüvvələri işğal edilmiş torpaqlardan qeyd-şərtsiz çıxarılmalıdır. BMT Təhlükəsizlik Şurasının qətnamələrində məhz bu ifadələr öz əksini tapıb. Danışıqların davam etdirilməsi prosesi başlanıb" - İlham Əliyev söyləyib. O, Ermənistanı "ağır böhranlı vəziyyətdən" çıxarmağın bir yolu olduğunu deyib - "o da Azərbaycan ilə münasibətləri normalaşdırmaqdır".

Ola bilsin ki, Ermənistan nəhayət, konstruktiv mövqə sərgilməyə başlayıb və əsasən xalqların sülhə hazırlanması İrəvana yönəlmiş mesajdır? Yeri gəlmişkən, bu günlərdə Rusiya XİN başçısı Sergey Lavrov da Ermənistanı Azərbaycandan nümunə götürməyə çağırırmışdı.

dən fərqli olaraq "ağıllanmasına" inanmıram. Danışıqların detalları barədə əlimizdə hələ elə də bilgi yoxdur. İrəlindəki günlərdə onlar yaqin ki, erməni mətbuatına sızacaq. O zaman daha məntiqli yanaşma imkanımız olacaq. İndiki anda "xalq sülhə hazırlamaq" mənə blef kimi gəlir".

Ekspert deyir k, ortada yenə Madrid prinsipləridir və onlar bunun üzərində israr edəcəklər: "Bu, nə dərəcədə bizə sərf edəcək? Bu, ayrı mövzudur. Qaldı ki, erməni diasporunun, onları təmsil edən daşnakların Ermənistan toplaşmasına, bu, hər il olur. Daşnak partiyası Ermənistan MM-də artıq yoxdur, amma onlar istəyirlər ki, hər hansı formada olur-olsun, Ermənistan-dakı mövcudluqları bu məsələdən asılıdır. Paşinyan qarşılıqlı olaraq onlardan da dəstək almaq istəyir, diaspor isə Dağlıq Qarabağın heç cür Azərbaycanın tərkibində qalmasına razı olmaz. Paşinyan bunu bildiyindən gələcək addımlarında onların dedikləri ilə oturub-durduğunu isbatlamalıdır. Bu, həm də öz hakimiyyətini möhkəmlətməyə kömək edəcək. Paşinyanı münasibətin həllinə gəlməyə məcbur edəcək elə bir vasitə hələ ki yoxdur".

Q.Çaxmaqlı qeyd etdi ki, "xalqları sülhə hazırlamaq" anlayışının arxasında hansısa kompromis dayanmalıdır, güzəşt olmalıdır: "Kim nəyi güzəşt edəcək? Hərənin öz güzəşt anlayışı var. Həmsədrlər belə hesab edirlər ki, 5 rayonun qaytarılması güzəşt olacaq. Bəs Azərbaycanın güzəştə nə olacaq? Dağlıq Qarabağın ermənilərə hədiyyə verilməsinə?! Madrid prinsiplərində nəzərdə tutulduğu kimi burada bir referendum keçirilməsinə Azərbaycan tərəfindən razılıq verilməsi Dağlıq Qarabağın itirilməsi demək olacaq. Buna isə Azərbaycan hakimiyyəti gedə bilməz. Bütün bu cəhətlərə görə 2019-da sülh olacağı fikri

Q.Çaxmaqlının fikrincə, ehtimal ki, bu görüşdə torpaqların qaytarılmasından söhbət getməyib: "Belə bir fikir olsaydı, onun "səsi" çıxardı. Mənə elə gəlir ki, bu görüş də digərləri kimi son vaxtlar hər iki ölkədə xalq içində münasibətin həll edilməsi tələblərini bir qədər azaltmaq üçün edilir. Azərbaycan xalqı neçə illərdir ki, səbrlə və sülh yolu ilə məsələnin həllini istəyir, amma bu olursa, etirazını bu və ya başqa formada bildirmək haqqına sahibdir. Dövlətimiz də bu durumun əbədi belə qalacağı ilə barışmaya-

dən fərqli olaraq "ağıllanmasına" inanmıram. Danışıqların detalları barədə əlimizdə hələ elə də bilgi yoxdur. İrəlindəki günlərdə onlar yaqin ki, erməni mətbuatına sızacaq. O zaman daha məntiqli yanaşma imkanımız olacaq. İndiki anda "xalq sülhə hazırlamaq" mənə blef kimi gəlir".

Ekspert deyir k, ortada yenə Madrid prinsipləridir və onlar bunun üzərində israr edəcəklər: "Bu, nə dərəcədə bizə sərf edəcək? Bu, ayrı mövzudur. Qaldı ki, erməni diasporunun, onları təmsil edən daşnakların Ermənistan toplaşmasına, bu, hər il olur. Daşnak partiyası Ermənistan MM-də artıq yoxdur, amma onlar istəyirlər ki, hər hansı formada olur-olsun, Ermənistan-dakı mövcudluqları bu məsələdən asılıdır. Paşinyan qarşılıqlı olaraq onlardan da dəstək almaq istəyir, diaspor isə Dağlıq Qarabağın heç cür Azərbaycanın tərkibində qalmasına razı olmaz. Paşinyan bunu bildiyindən gələcək addımlarında onların dedikləri ilə oturub-durduğunu isbatlamalıdır. Bu, həm də öz hakimiyyətini möhkəmlətməyə kömək edəcək. Paşinyanı münasibətin həllinə gəlməyə məcbur edəcək elə bir vasitə hələ ki yoxdur".

Q.Çaxmaqlı qeyd etdi ki, "xalqları sülhə hazırlamaq" anlayışının arxasında hansısa kompromis dayanmalıdır, güzəşt olmalıdır: "Kim nəyi güzəşt edəcək? Hərənin öz güzəşt anlayışı var. Həmsədrlər belə hesab edirlər ki, 5 rayonun qaytarılması güzəşt olacaq. Bəs Azərbaycanın güzəştə nə olacaq? Dağlıq Qarabağın ermənilərə hədiyyə verilməsinə?! Madrid prinsiplərində nəzərdə tutulduğu kimi burada bir referendum keçirilməsinə Azərbaycan tərəfindən razılıq verilməsi Dağlıq Qarabağın itirilməsi demək olacaq. Buna isə Azərbaycan hakimiyyəti gedə bilməz. Bütün bu cəhətlərə görə 2019-da sülh olacağı fikri

"Pul bir ingilsədədir", bir də böyük adaya cuman oğrulara

Xalid KAZIMLI

Əslində, bu, yeni xəbər deyil, hələ ötən ilin birinci yarısından başlanmış prosesdir, sadəcə, addım-addım mətləb üstünə gəlir, Beynəlxalq Bankın keçmiş sədri Cahangir Hacıyevin mənimsədiyi milyonlara yaxınlaşdırılır.

Son xəbər bundan ibarətdir ki, Britaniyada məhkəmə keçmiş bankirin heyət yoldaşı Zamirə Hacıyevaya var-dövlətin qeyri-məlum mənbəsi barədə iki order təqdim edib və o, sərvətinin mənbəyini izah etməkdən yenə boyun qaçırır.

"Azərbaycan xalqından, dövlətindən oğurlamış" deyəcək təhəri yox idi, hər halda. Ancaq çox sıxsalar, bir gün belə deyə bilər: "Hamı oğurlayırdı, bir az da biz oğurladıq".

İndi dumanlı Albionun yerli mətbuatı yazır ki, Z. Hacıyeva maliyyə vəsaitlərinin mənbəsini açıqlamaqdan imtina etməyə davam edərsə, məhkəmə onun əmlakına əl qoya bilər. Bunlar da az şey deyil: Londonun qərbində dəyəri 11,5 milyon funt sterlinq olan malikəna, Askotda dəyəri 10,5 milyon funt sterlinq olan şəhərkənarı qolf klubu və sair və ilaxır. 1 milyonluq üzük də bir müddət əvvəl müsadirə olunub, bilirsiniz.

Güman ki, qapalı dairə tezliklə açılacaq. Zamirə Hacıyeva məhkəməyə deklarasiya təqdim edə bilməyəcək və həmin əmlak müsadirə olunacaq.

Çox əcəb. Elə olmalıdır. Oğurluq şeylər oğruların əlində qalmamalıdır.

Bəs sonrası necə olacaq? Bu müsadirə kimin nəfinə olacaq: müsadirə edən Britaniya dövlətinin, yoxsa həmin varidatın qanuni sahibi olan Azərbaycan dövlətinin?

Burada məsələ qəlizləşir. Böyük ehtimalla Britaniya məhkəməsi bizdən də deklarasiya tələb edəcək, həmin müsadirə olunmuş obyektlərin, daha dəqiqi, o əmlaka sərf olunmuş oğurluq pulların həqiqətən də bizdən oğurlandığını sübut etməyimizi istəyəcək, qırx bəhanə gətirəcəklər.

Başqa cür olması, oğrulanmış pullarımızın asanca bizə qaytarılması mümkün deyil. Verməyəcəklər. Liviyanın milçəklərini verdimi, verirlərmi?

Bu halda ortalığa sual çıxır: Həmin o oğurluq pullar neçə il öncəyə Britaniyaya daxil olanda nə əcəb əlaqədar qurumlar, məhkəmələr onun mənbəyi ilə maraqlanmır, deklarasiya istəməyirdilər? Guya bilmirdilər ki, o ad-soyadda adamın ölkəyə daşıyıb gətirdiyi pullar əslində çirkli pullardır və mənbəyi qeyri-məlumdur?

Əlbəttə, bildirildilər. Amma bu onlara sərfəli idi. Siyasətləri belədir ki, şimikdirək, dünyanın bütün oğruları pullarını daşıyıb ada dövlətinə gətirsin, buranın daşınmaz əmlak sektoruna yatırsın. Düşünürük ki, kim bu qəsrleri, qolf klublarını, otelləri özünü hara apararsındır ki... burada qalacaq, sadəcə, kitabdan-kitaba salaraq əllərindən alacaq, məsələ bitəcək.

Bu fənd təkcə bizimkilərin başına gəlməyib. İngiltərədə vaxtaşırı bu cür oyunbazlıqlar baş verir. Hazırda Rusiyadan oğurluq milyardları İngiltərəyə daşımış oliqarxların da bir xeylisinin varidatına əl qoyulub. Qalmaqla səbəb olanı var, olmayanı var. Varidatı əlindən alınmış bir çox oliqarxlar, sabiq vəzifə adamları adlarının hallanmasını istəmirlər. Çünki dilə-dişə düşəndə daha pis olur.

Bəs dünyanın dörd bir yanında qanunsuz yolla əldə etdikləri sərvəti İngiltərəyə daşıyan korrupsionerləri, büdcə oğrularını bu ölkəyə cəlb edən nədir? İlk baxışdan əlverişli görünən qanunlar...

Onlar da avam deyil, araşdırırlar, əmin olurlar ki, oğurluq pulları Britaniyaya apardıqları vaxt onlara yaşıl işıq yandıracaq, sərvətin mənbəyi haqqında informasiya tələb etməyəcəklər, onlar da özlərinə bu ölkədə münasib şərait düzələcək, krallar kimi yaşayacaqlar.

Hazırda Avropada bir çox ölkələr investisiya cəlb etməkdən ötrü bu yoldan yararlanırlar (Asiya ölkələri bu üsulu yeni-yeni öyrənməyə başlayıb). Sonradan isə belə durumlar yaranır, amma heç kəsin əli bir yere çatmır. Hər şey qanunidir. Sərvətinin mənbəyini göstər, xərcə.

Hələ sovet dönəmində xalq arasında əbəs yerə demirdilər: "Pul bir ingilsədədir, bir də filankəsə". "Filankəs" in adı zamanına və yerinə görə dəyişə bilərdi, amma çoxlu pula sahib olan ünvanın (ingilis) biri heç vaxt dəyişməzdi. Həmin məsələdir. Harda çoxlu pul varsa, ingilislər ordadır. Elə ona görə də dünyanın ən qüdrətli 5 dövlətindən biri məhz Böyük Britaniyadır.

Bütün bu haqq-hesablardan sonra hələ də kimlərsə dumanlı Albionu maliyyə cənnəti hesab edərək, sərvətini ora aparacaqsa, demək, ya ağılsız adamdır, ya da başqa variantı yoxdur.

Yanvarın 17-də Milli Məclisin daxili nizamnaməsinə dəyişikliklər prezidentin imzası ilə qüvvəyə minib. Yeniliklərin birinə görə, fasilədən sonra Milli Məclisin iclasında üzrsüz səbəbdən qeydiyyatdan keçməyən deputat həmin iclasda iştirak etməmiş hesab edilir.

əsasların olub-olmamasını aydınlaşdırma bilər, deputatın səlahiyyətlərinin itirilməsinin lehinə və ya əleyhinə çıxış edə bilərlər. Öz səlahiyyətlərini daimi icra edə bilməyən Milli Məclisin deputatının səlahiyyətlərinin itirilməsi barədə Milli Məclisin qərarı azı 63

və təsdiqlənibse, bizim vəzi-fəmiz ona əməl etməkdir".

Deputat Fazil Mustafa isə bildirdi ki, əslində deputatların statusu ilə bağlı kifayət qədər aydın müddəalar mövcuddur. Orada hər hansı bir şəkildə inzibati tənbeh tədbirləri, mandatdan məh-

olundu. Qanun layihəsi Milli Məclisdə müzakirə edildiyi dövrdə biz dəyişikliklərə və əlavələrə öz ətraflı münasibətimizi bildirmişik, məsələnin müsbət və mənfi tərəflərini o zaman qeyd etmişik. Artıq qanun qəbul edilib və qüvvəyə minib".

Milli Məclisin komitə sədri Siyavuş Novruzov qanunlara edilən dəyişikliklərə bağlı narahatlığın olmadığını bildirdi: "Etik davranış qaydası belədir ki, kim özünü etik qaydadada aparmayacaqsa, o na-

Milli Məclis yeni daxili

nizamnamə ilə işləməyə başladı

Deputatlar yeni dəyişiklikləri konstitusiyaya əsaslanan dəyişikliklər sayır

Dəyişikliyə əsasən, aparıcı komitənin tapşırığı ilə Milli Məclisin Aparatı qanun layihələrinin ictimai dinləmələrini və ictimai müzakirələrini təşkil edir. İctimai dinləmə və ictimai müzakirə komitə iclası ilə birlikdə keçirilə bilər. İctimai dinləməyə və ictimai müzakirəyə dəvət edilən şəxslər ictimai dinləmənin və ya ictimai müzakirənin keçirilməsi tarixi barədə azı 5 gün əvvəl, təcili elan edilən qanun layihələri ilə bağlı isə azı 3 gün əvvəl xəbərdar olunurlar.

Başqa bir yeniliyə əsasən, deputat dövlət orqanlarında vəzifə tutduqda, din xadimi olduqda, sahibkarlıq, kommersiya və başqa ödənişli fəaliyyətlə məşğul olduqda (elmi, pedaqoji və yaradıcılıq fəaliyyəti istisna olmaqla); səsvərmə hüququnu şəxsən həyata keçirmədikdə; qanunla müəyyən edilmiş etik davranış qaydalarını kobud surətdə pozduqda Milli Məclisin sədri həmin deputat haqqında məsələni intizam komissiyasına göndərir. İntizam komissiyası bu məsələyə mandatından məhrum edilməsi nəzərdə tutulan deputatın iştirakı ilə iki həftə müddətində baxıb müvafiq rəy qəbul edərək Milli Məclisin sədrinə təqdim edir. Pozuntu halları rəyde öz təsdiqini tapdıqda Milli Məclisin sədri intizam komissiyasının həmin deputatın mandatdan məhrum edilməsi barədə rəyini Mərkəzi Seçki Komissiyasına göndərir.

Milli Məclisin sədri əmək qabiliyyətinin fasiləsiz olaraq 6 aydan çox müddətə tam itirilməsi və ya fəaliyyət qabiliyyətsizliyi səbəbindən səlahiyyətləri itirilən deputat barəsində tibbi-sosial ekspert komissiyasının rəyini və ya məhkəmənin qanuni qüvvəyə minmiş qərarını Milli Məclisin növbəti iclasında müzakirəyə təqdim edir. İclasda iştirak edən deputatlar yalnız deputatın səlahiyyətlərinin itirilməsi üçün yetərli

səs çoxluğu ilə qəbul edilir.

Milli Məclisin Hüquq siyasəti və dövlət quruculuğu komitəsinin üzvü Tahir Kərimli bildirdi ki, Milli Məclisin daxili nizamnaməsinə dəyişikliklər - "Deputatların etik davranış qaydaları haqqında" qanununun qəbulu müsbət bir haldır: "Etik davranışa görə məsuliyyət məsələsi artıq referendum nəticəsində konstitusiyada öz əksini tapıb və buna uyğun olaraq da qanun hazırlanmalı idi.

Qanuna yeni əlavələrə görə deputat etik davranış qaydalarının pozulmasına görə parlamentdən xaric oluna bilər. Biz görürük ki, dünyanın bir çox ölkələrində deputatlar arasında dava-dalaşlar da olur. Buna görə hansısa hüquqi məsuliyyətə cəlb olunurlar. Hətta normada belə bir şey var ki, deputat Milli Məclisdə etdiyi çıxışlara görə məsuliyyət daşıymır. İndi isə yeni qəbul edilən qanunda deputatın etik davranış qaydasını pozduğuna görə parlamentdən xaric olunması var.

Ancaq bu məsələ Konstitusiyaya salınıbsa, başqa çarə yox idi, qanunda dəyişiklik edilməli idi və edildi. Yəqin ki, artıq qanun qüvvəyə mindiyi üçün bundan sonra deputatlar da yeni qaydalara uyğun davranacaqlar. Çünki qanun qəbul olunubsa

rahat olsun. Öz davranışlarına nəzarət edən insan narahat olmamalıdır. Əgər qanun qəbul olunubsa və qüvvəyə minibse başqa fikirlər bəhanədir. Ay səlahiyyət alınır, nə bilim nə olur, yox, belə deyil.

Hələ mən İntizam komissiyasının sədri olan dövrdə gördüm ki, müəyyən deputatlar Milli Məclisin iclasında iştirak etmir, yaxud günün birinci yarısı gəlir, ikinci yarısı gəlmir. Siyahılarını götürürdüm, bir gün özləri ilə söhbət aparırdım. Bunları ictimailəşdirmirdik, amma Daxili Nizamnamənin tələbləri qaydasında məsələyə qiymət verirdik. İndi isə bu, zərurətə çevrildi və dünya təcrübəsində olan qaydalar bizdə də təsdiq olunur. Burada parlament heç bir təhlükə yoxdur. Burada parlamentin hər hansı səlahiyyətinə toxunulmur".

□ **Etibar SEYİDAĞA,**
"Yeni Müsavat"

Təxirə salınan dərslər günləri məktəblilərin tətillərindən çıxılmayacaq

Azərbaycanda hava şəraitinin kəskin dəyişməsi ilə əlaqədar təxirə salınan dərslərinin məktəblilərin tətillərindən çıxılması nəzərdə tutulmur.

Bu barədə "Report"-a Təhsil Nazirliyindən məlumat verilib.

Xatırladaq ki, təhsil naziri Ceyhun Bayramovun "Təhsil müəssisələrində təlim-tərbiyə prosesinin dayandırılması barədə" əmrinə əsasən, 17-18 yanvar tarixlərində bütün təhsil müəssisələrində dərslər və tədrislə bağlı tədbirlər təxirə salınıb.

Məktəblilərin qış tətili yanvarın 27-də başlayacaq və 31-dək davam edəcək.

Azərbaycanlı jurnalist Arzu Qeybullayeva "Foreign Policy Centre" düşün-cə mərkəzi üçün hazırladığı məqalədə Azərbaycan hökumətinin müasir texnologiyaları istifadə edərək vətəndaş cəmiyyəti fəalları və jurnalistləri necə hədəfə aldığı haqda iddialar səsləndirib. O, "Amerikanın səsi"ne müsahibəsində qeyd edilən məqaləsi barəsində danışaraq aşağıdakıları bildirib:

"Əslində bu texnologiyalar Azərbaycanda uzun müddətdir istifadə olunur və xeyli vaxtdır fərqli beynəlxalq təşkilatlar bu barədə həm yazılar dərc edib, həm də hesabatlar hazırlayıb. Mənim məqalədə qeyd elədiyim texnologiyalar müxtəlifdir. Onlardan biri proqramdır. Bu proqramı kompüter və ya mobil telefonlara salandan sonra bu proqram sayəsində öz kompüter və telefonundan girdiyin bütün şifrələr qarşı tərəfə göndərilir və qarşı tərəf istənilən vaxt bu şifrələrdən istifadə edərək, həm sənin sosial hesablarına daxil olaraq, onları dəyişdirə bilər. İkinci texnologiya odur ki, virus kompüterə və ya telefona daxil olandan sonra qarşı tərəf istədiyi vaxt videokameranı və səs sistemini açıb, sənə xəbər olmadan ətrafında olan hər şeyi çəkə bilər və sonra bunu öz işləri üçün istifadə edə bilərlər. Digər bir texnologiya isə "Keylogger" adlanan virusdur. Bu virus sizin klaviatürada yazdığınız hər şeyin, şifrələriniz, email-ləriniz və ya mətnlərinizin sürətini çıxardır. Bir də sizin, ümumiyyətlə, telefon və kompüterdəki

Ermənilərlə əməkdaşlıq edən Arzu Qeybullayevanın iddiaları gülüşlə qarşılandı

Mübariz Əhmədov: "Onun təxəyyülü xəstədir"
Osman Gündüz: "Kiminsə telefonuna daxil olub, məlumatlarını götürmək asan məsələ deyil"

sənədlərə də bunların bir şəklində girişi olur və onlardan istedikləri vaxt istifadə edə bilərlər".

Məlumat üçün bildirik ki, Arzu Qeybullayeva tez-tez bu kimi məqalələri və Türkiyədə dərc olunan erməni qəzeti "Aqos"da çalışması ilə gündəmə gəlir.

"Yeni Müsavat"a danışan **politoloq Mübariz Əhmədov** bildirdi ki, uzun illərdir ictimai sektorda təmsil olunur, ancaq bu kimi hallarla üzleşməyib: "Bəzi adamlar yaxşı bilirlər ki, Azərbaycanın

milli maraqlarının əleyhinə getmək pul mənbəyidir. Hətta pul mənbəyi olmayan xarici ölkələrdə də özləri gedib bildirirlər ki, Azərbaycan hökumətini, hökumətdə təmsil olunan şəxsləri vurub, tənqid edəcəyik və sonda onlar sizinlə alverə gedəcəklər. Deyirlər ki, siz Azərbaycandan pul qazana biləcəksiniz, ancaq bəri başdan müəyyən vəsait xərcləməlisiniz. Təəssüf ki, bu cür azərbaycanlılarımız var. Əslində bütün xalqların içərisində belə insanlar mövcuddur. Bizim üçün isə mə-

sələ fərqlidir. Məsələn, erməni öyrəşib ki, bütün millətlərlə işləsin. Bizim xalq üçün isə bu, gözlənilməzdir. Arzu xanımın yanaşması çox orijinaldır. Azərbaycanda xalq hərəkatının ilk günlərindən bu proseslərdə olmuşam. Ölkədə bütün hakimiyyətlərin yüksək çinli məmurları ilə əlaqələrim olub. Çox gərgin dövrlərdən, hər cür kəskin söhbətlərdən keçmişəm. Ancaq heç vaxt görməmişəm ki, Azərbaycan hökuməti kimisə ələ almaq üçün aksiya, bu kimi tədbirlər reallaşdırсын. Vaxt olub ki, Azərbaycan hökuməti üçün çox adamların xahişini etmişəm. İndi də çalışıram ki, bacarıqlı, hökumətin tanımadığı gəncləri onlara tanıdım. Yəni bu işlər sivil Avropa qaydaları əsasında gedir. Özümlə ictimai şəxslər içərisində dövlət rəsmiləri ilə əlaqəsi olan 5-10 adam içərisində hesab edirəm. Ancaq buna rəğmən, mən həqiqətən belə hal rast gəlməyib.

Hazırda dövlətin mətbuat və QHT-lərlə bağlı bütün fəaliyyəti tam rəsmi və şəffaf qaydada qurulub. İstənilən adam müvafiq qurumların saytına daxil olub, QHT-lərə, KİV-lərə ayrılan vəsait, görülən işlər barəsində məlumat ala bilərlər".

Politoloq söylədi ki, bütün işlər şəffaf olduğu halda, onları izləməyə gerek yoxdur: "Sadəcə, hesab edirik ki, Arzu Qeybullayevanın təxəyyülü xəstədir. O, "Aqos" qəzetindən uzaqlaşmadı, ermənilər də başa düşdülər ki, belə azərbaycanlı ola bilməz. Bu, sadəcə olaraq milli maraqlarını satmaq pul qazanır. Arzu Qeybullayeva xaricdə təhsil alıb. Bu savadı ilə ölkəyə gəlib, dövlətimizin maraqlarının yanında dursaydı, müəyyən qədər müddət tələb edən proseduralardan keçməklə yüksək mövqə qazanardı. Azərbaycan jurnalisti ölkə prezidentinin sərəncamı əsasında ev də verilir. Ev alan müxalif jurnalistlərin heç birinin mövqeyi zərər qədər də dəyişməyib. Əvvəl nə yazırdırsa, indi də həmin formada yazır. Çox təəssüf ki, Arzu xanım kimilər reallığı bilmədikləri halda xaricilərin əlində Azərbaycan dövlətinə qarşı alətə çevrilirlər. Arzu balamıza deyirəm ki, potensialını, bacarığını Azərbaycan dövlətinin maraqları istiqamətinə

çevirsin. Bizim bəzi məsələlərdə problemlərimiz ola bilər. Arzu xanım bu problemlərin həlli istiqamətində işlər görsün".

Texnologiya eksperti Osman Gündüz "Yeni Müsavat"a açıqlamasında bu kimi proqramlar barəsində çox danışıldığını dedi: "Hər kəs bilir ki, texnoloji avadanlıqlar yetərincedir və getdikcə də inkişaf edir. Proqramlardan qorunma üçün gerek normal təhlükəsizlik tədbirləri görsən. Dünyada müxtəlif şirkətlər tərəfindən belə proqramlar buraxılır. Eyni zamanda yaxşı məqsədlər üçün də buraxılan proqramlar var. Məsələn, valideynlər öz övladlarını izləmək üçün onların telefonuna xüsusi proqramlar yükləyirlər. Həmin proqramlar internetdə var və yüklənməsi ödənişlidir. Ancaq bir məqam da var ki, bu kimi proqramlara qarşı da sistemlər mövcuddur. Siz kompüterinizə, telefonunuza xüsusi proqramlar, anti-viruslar yazaraq, əlavə müdaxilələrdən qoruna bilərsiniz. Olur ki, bu dəqiqə ən yüksək mühafizə olunan saytı da dağıdırlar. Lakin onun üçün də böyük işlər görülür. Düşünürəm ki, normal təhlükəsizlik qaydalarına əməl edilərsə, kiminsə telefonuna daxil olub, məlumatlarını götürmək mümkün olmur".

□ **Əli RAİS,**
"Yeni Müsavat"

Azərbaycanda sol və sağ ideyaları niyə hərəkata çevrilmədi?

Sovet quruluşunun dağılmasından sonra Azərbaycanda millətçilik şüarları çox populyar, sağçıların elektoratu geniş idi. Qarabağ müharibəsi millətçiliyin daha da güclənməsinə səbəb olmuşdu, xalqların dostluğu fəlsəfi mənasını itirmişdi.

O dövrdə millətçilərin əsas Hətta Fransadakı "sarı jilet"lərin aksiyalarında ora-çəkic simvolları olan qırmızı bayraqlar qaldırılmışdı. Son illərdə isə istərsə solçuluq, istərsə millətçilik deyil, radikal təmayüllü dini-ideoloji cərəyanların güclənməyə başladığını iddia edənlər var.

Xüsusən, kosmopolit ideyaların təsir dairəsini genişləndirməsi, eləcə də liberalların, sekulyarların aktiv təbliğatı millətçiliyin öz ideoloji tribunasını təhvil verməklə müşayiət olundu.

Bununla yanaşı, sovet ittifaqının süqutundan sonra heç cür özünə gələ bilməyən sol spektr isə yalnız 2008-ci ildən gənc kommunistlərin, sosialistlərin çiyində dirçəlməyə başladı. Hətta yetərinçə elektorata malik solçu gənclik yetişdi. Bu gün də virtual şəbəkələrdə onların sayı yetərinçə çoxdur. Amma bir hərəkata çevrilə bilmirlər. Vəhşi kapitalizm dünyasında sosialistlərin daha böyük elektoratu olmalıydı.

Bu mövzuda "Yeni Müsavat"a danışan Azərbaycan Sosial Demokrat Partiyasının (ASDP) sədri, deputat Araz Əlizadənin sözlərinə görə, dünyada sol zəifləyib:

"Solçular əməkçilərin, zəhmətkeşlərin müdafiəsi ilə məşğul idi. İndi əvvəlcə pul qışqırır, sonra insan qışqırır. Azərbaycanda sağçılıq güclü idi. Hamı elə bildi sol kommunizm rejimidir, sağ çiçəklənən Avropadır. Ona görə sağ iqtidara gəldi və xalqı zərbə altına qoydular. Bizdə solçuluq problemi zavod, fabriklərin olmamasıdır,

Araz Əlizadə:
 "Hamı elə bildi sol kommunizmdir, sağ isə çiçəklənən Avropadır"

çünki onun əsas dayacağı olan həmkarlar ittifaqı yoxdur".

A.Əlizadə hesab edir ki, yaxın 20 ildə nə millətçilər, nə solçular iqtidar olacaq: "Kiçik müəssisələr fəhlələrə deyirlər ki, Həmkarlar İttifaqına qoşula bilməzlər. Bu halda solun mövqeyi zəifləyir. Qarşıdakı dövrdə Azərbaycanda ənənəvi partiyalar siyasi səhnədən gedəcəklər.

Hikmət Hacızadə:
 "Xalqda sol ovqatı var və böyüyür"

Yaxşı təhsil almış, karyera qurmuş gənclər siyasətə gələcəklər".

Politoloq Hikmət Hacızadə isə hesab etmir ki, Azərbaycanda solçular zəifləyib: "Partiya kimi yoxdurlar. Amma xalqda sol ovqatı var və böyüyür. Bunu görürük. Bu gün də "varlıları silikləyək və xalqdan oğurlanmış evləri, pulları geri qaytarıb əhaliyə paylayaq" fikri qüvvədədir. Sadəcə, solçu-

Kənan Rövşənoğlu:
 "Ərəb baharı"ndan sonra siyasi İslam düşüncələri zəifləyib"

ların təşkilatlanmaq imkanları yoxdur. Əgər Azərbaycanda siyasi şərait olsaydı, onlar böyük səs yığardılar".

H.Hacızadənin fikrincə, millətçilərin qaldığı məsələlərin çoxu həllini tapıb: "Müstəqillik əldə olundu, dövlət var. Yeni var millətlər üçün də imzamız. Bundan sonra daha nə millətçilik? Bu günə onların proqramı yoxdur. Azadlığı necə təmin edək, ha-

raya qədər azad olmaq lazımdır, millətçilər bu məsələlərə az toxunurlar, ya da heç toxunmurlar".

"Yeni Müsavat"ın dini mövzular, Şərqi siyasəti üzrə yazarı **Kənan Rövşənoğlu** Azərbaycanda siyasi proseslər zəif olduğuna görə ideologiyaların inkişaf etmədiyini düşünür. Onun sözlərinə görə, ümumi qütbləşmələr var:

"Dindarlar-ateistlər, hakimiyyətyönlü olanlar və Qərbperəstlər var. Bölgü bu şəkildə gedib. Amma son 10 ildə Azərbaycanda sol fikrin inkişaf etdiyini görürük. Bu, bir az da anti-Qərb ritorikasının güclənməyindən irəli gəlir. Solçuluq və islamçılıq anti-Amerikanizm cəbhələri olublar. Lakin bu cəbhələşmənin içində sol ideyalar ərilyib".

K.Rövşənoğlu hesab etmir ki, hazırda radikal dini ideologiyalar daha güclüdür: "İslamçıların təşkilatlanması dünyada gedən tendensiya. Lakin "ərəb baharı"ndan, xüsusən İŞİD meydana çıxandan sonra müsəlman dünyasından siyasi İslam, siyasi şəriət düşüncələri zəifləyib".

□ **Emil SALAMOĞLU,**
"Yeni Müsavat"

Yanvarın 17-də Avropa Parlamentində Azərbaycan əleyhinə qəbul edilən qətnamə ciddi narazılıqla qarşılanıb. Bu qərarın daha çox mart ayında Azərbaycanla Avropa İttifaqı arasında bağlanması gözlənilən əməkdaşlıq sazişinin baş tutmaması üçün xaricdəki maraqlı qüvvələrin vasitəsilə qəbul edildiyi deyilir.

Qətnamənin əsasını həbsdə olan gənc blogger Mehman Hüseynova qarşı əlavə cinayət işinin açılması və onun qeyri-şərtsiz azadlığa buraxılması təşkil edir.

Milli Dirçəliş Hərəkatı Partiyasının sədri, deputat Fərəc Quliyev qətnaməyə bu cür yanaşır: "Mehman haqqında əvvəlcədən fikirlərimi bildirmişdim. Eyni zamanda, media kapitanlarının, deputatların, ziyalıların və digər tanınmış simaların müraciətləri əsasında onun azadlığa çıxmasının uyğun olduğunu qeyd etmişdim. Avropa təsisatlarının belə reaksiyaları tam qərəzlidir. Bu heç bir halda doğru yanaşma sayıla bilməz. Bir dəfə demişəm, bir daha təkrar edirəm. Mən özüm Avronestin tərkibində dəfələrlə Belçika, Fransa, İspaniya, hətta Ermənistanın özündə belə komitə və plenar iclaslarda məsələ qaldırmışam ki, Kəlbəcərdən girov götürülən azərbaycanlı qadınlar Zod qızıl mədənlərində qul kimi işlədilir. Onların hüquqlarını müdafiə etməyə çağırışlar etmişəm, onların geri qaytarılmasını tələb etmişəm. Bizim xüsusi komissiyamız müəyyən edib ki, nə qədər girov götürülən adamlar var. Bu gün Azərbaycan ərazilərindən qovulmuş insanlar var ki, onların əmlakı müsadirə olunub, hüquqları kobud şəkildə pozulub. Bu insanlara tamamilən barmaqarası baxılır, heç bir reaksiya verilmir. Amma Mehman məsələsində çox sərt reaksiya sərgilənir. Siyasi motivlərlə Azərbaycana dost olmayan ölkələrin davranışları və ölkəmiz daxilində onlara donoslar ötürən, dəstək verən Milli Şura tipli, eləcə də, bəzi QHT-lərin verdikləri sənədlər əsasında belə qərarlar qəbul olunur. Bu siyasi təzyiqdən başqa bir şey deyil. Prezident də öz çıxışında bildirdi ki, Avropa İttifaqı ilə münasibətləri ən yüksək səviyyədə saxlamaq istəyirik, amma ikilistandartlara son qoyulmalıdır. Mən münasibətlərin sahmana salınmasının tə-

Deputatlardan Avropa Parlamentinin qərarına sərt etirazlar

Milli Məclis üzvləri hesab edir ki, qəbul edilən qətnamə qərəzlidir və ölkəmizə qarşı növbəti təzyiqdır

Fərəc Quliyev: "Bu, siyasi təzyiqdən başqa bir şey deyil"
Bəxtiyar Sadıqov: "Azərbaycana gələndə Avropa Parlamenti və digər beynəlxalq qurumlar..."
Elman Məmmədov: "Bunların hamısı sifarişli və qərəzli hərəkatlardır"

rəfdarıyam. Bizim Avropa Parlamentində təmsil olunan parlamentarilərimiz məsələ qaldırmalıdır ki, belə yanaşma olmasın. Bu heç bir mənada heç bir tərəfin xeyrinə işləyən məsələ deyil".

"Azərbaycan" qəzetinin baş redaktoru **Bəxtiyar Sadıqov** bu qərarı Azərbaycana təzyiq göstərmək cəhdi kimi qiymətləndirir: "Hüquq dövlət və onun məhkəmələri var. Dünyada məhkəmə qərarlarına hörmətlə yanaşılır. Amma nədənsə Azərbaycana gələndə Avropa Parlamenti və digər beynəlxalq qurumlar sanki unudurlar ki, Azərbaycanda hüquqi dövlət qurulub, bu ölkənin məhkəmə qərarlarına hörmətlə yanaşılmalıdır. Bütün bunlar onların qərəzli olmasından irəli gəlir. Mehman Hüseynovun

hərəkatları hüquqi cəhətdən qiymətləndirilib. Onun yanına ölkəmizin hüquq müdafiəçiləri getdilər, səfirliklərin nümayəndələri də orada oldular. Onunla bağlı rəsmi açıqlama da yayılıb. Onun öz açıqlamasında da göründü ki, ona qarşı neinki təzyiqlər var, hətta aclıq aksiyası belə keçirmir. Azərbaycanda yaranmış

"Sifarişli, maddəli Avropa Parlamenti bir milyon insanın hüquqlarının bərpası üçün nəyə görə Ermənistanı qarşı sanksiya, qətnamə qəbul etmir?"

"Beşinci kolon" var. Anti-azərbaycançı şəbəkə də bu kolona xüsusi diqqət ayırır. Görünür onlara böyük ümidlər bəsləyirlər. Onlar hesab edirlər ki, nə vaxtsa "Beşinci kolon" ölkəmizdə sabitliyin pozulmasında xüsusi rol oynaya bilər, təzyiqlər edirlər. Am-

ma çox yanılırlar. Ölkəmizdə möhkəm sabitlik mövcuddur. Bu iqtidarla xalqın birliyindən doğur. Xalqımız iqtidarın yeritdiyi siyasətlə razıdır. Davamlı iqtisadi inkişafımız var. Prezidentimiz qətiyyətli islahatlar aparır. Bu da Azərbaycanın güclənməsinə xidmət edən addımlardandır. Ona görə də, Avropa Parlamenti və

digər qurumlar düşünməsinlər ki, Azərbaycana təsir edə bilirlər. Onlar Azərbaycan prezidentinin xalqın milli mənafeyinə yönələn yürütdüyü siyasəti dəyişə bilməzlər. Azərbaycan düzgün yolla gedir. Atılan qərəzli addımlara ciddi şəkilə fikir verməyimiz lazım

deyil. Çünki nəticəsinin olmayacağı əvvəlcədən məlumdur. Ölkəmiz iqtisadi cəhətdən güclənməkdə davam etməlidir. Bunun üçün xalqın iqtidara dəstəyi də davamlı olmalıdır. Əminəm ki, belə də olaçaq".

Xocalıdan olan deputat Elman Məmmədov bildirdi ki, bu Avropa Parlamentinin Azərbaycana qarşı qərəzli, sifarişlə qəbul etdiyi ilk qətnamə ilk deyil: "Bu qurumda erməni pulu ilə, Azərbaycana düşmən kəsilən müxtəlif fondların yardımı ilə sifarişli qətnamələr hazırlayan, qərarlar qəbul edən bir dəstə çoxsaylı deputat mövcuddur. Bunlar maddəli deputatlardır. Daim hazırkı əməlləri

suliyətə cəlb olunmalıdır. Demək kimsə qanunları pozacaq, beynəlxalq qurumlar kimlərsə sifarişli qərar qəbul edəcəklər ki, o şəxs azad edilsin. İnsan hüquqlarına görə Avropa Parlamenti bunları edirsə, 30 ilə yaxındır ki, bir milyona yaxın azərbaycanlının bütün hüquqları Ermənistan tərəfindən pozulub. Sifarişli, maddəli Avropa Parlamenti bir milyon insanın hüquqlarının bərpası üçün nəyə görə Ermənistanı qarşı sanksiya, qətnamə qəbul etmir? İndi nə üçün bir nəfərə görə belə canfəşanlıq edir? Azərbaycan ərazilərinin işğal altında olduğunu Avropa Parlamenti bilmir? Dediklərimin hamısından belə nəticə çıxır ki,

Azərbaycana qarşı olan qətnamələr, qərarlar başqa nələr varsa, hamısı qərəzli, məqsəddir. Bu birbaşa ölkəmizə qarşı düşmənçilikdir. Dövlətçiliyimizə qarşı yönələn hərəkatlardır. Hər zaman olduğu kimi indi də heç bir şeyə nail ola bilməyəcəklər. Belə qərarların bu ilin martında Azərbaycanla Avropa İttifaqı arasında imzalanacaq əməkdaşlıq sazişinə maneçilik yaradacağını düşünürəm. Bu yerdə bir misal çəkim. Vaxtı ilə Azərbaycan Avropa Şurasına üzv olma ərafəsində ulu öndərimiz Heydər Əliyevin belə bir fikri oldu. O zaman üzvlüyümüzə ermənilərin sifarişləri ilə xaricdəki anti-Azərbaycan qüvvələri maneələr yaradırdılar. Ulu öndər belə bir fikir söyləmişdi ki, Çin, Hindistan kimi ölkələr Avropa Şurasının üzvü deyillər, bu ölkələr yaşaya bilmirlər? Guya biz Avropa Şurası və ya Parlamentinin üzvü olmasaq, yaşaya bilməyəcəyik? Bunlar Azərbaycanın müstəqil siyasət yeritməsinə qarşıdır. Bu gün Azərbaycanın apardığı məqsədyönlü siyasət nəticəsində Rusiya-Azərbaycan münasibətlərinin yaxınlaşmasına, regionda Azərbaycanın nail olduğu uğurlara görə Dağlıq Qarabağ məsələsində ciddi nəticələr gözlənilir. Həmin qətnamələrin bir məqsədi də bunları pozmaqdır. Yəni bunların hamısı sifarişli və qərəzli hərəkatlardır".

□ **Cavansir ABBASLI,**
"Yeni Müsavat"

OPEK-in Azərbaycanla bağlı proqnozu xətalıdır İlham Şaban: "Hasilata dair hökumətin proqnozu daha realdır"

Neft İxrac Edən Ölkələr Təşkilatı (OPEC) yanvar ayı üçün hesabatını açıqlayıb. Hesabatda dekabrın 7-də Vyana qəbul edilmiş razılaşmaya əsasən ölkələr üzrə neft hasilatının nə qədər azaldılacağı haqqında məlumat yer alıb. Məlumatdan aydın olur ki, OPEC və OPEC+ ölkələrində 2019-cu ilin ilk yarısında gündəlik hasilat 1 milyon 195 min barel azalaraq 43 milyon 874 min barelə çatdırılmalıdır.

O cümlədən OPEC ölkələrində gündəlik hasilat 812 min barel azalmaqla 25 milyon 937 min barel, qeyri-OPEC ölkələrində 383 min barel azalmaqla 17 milyon 937 min barel təşkil etməlidir.

Dərc olunan məlumata görə, Əməkdaşlıq Bəyannaməsi iştirakçısı ölkələri 2018-ci ilin noyabr ayında saziş şərtlərini aylıq 98 faiz səviyyəsində yerinə yetiriblər. 2017-ci ilin noyabr ayından keçən dövr ərzində hasilatın azaldılması saziş 116 faiz səviyyəsində icra olunub (Report).

Yeri gəlmişkən, OPEC+ sazişinin icrasına dair Nazirlər Birgə Monitoring Komitəsinin növbəti iclası mart ayının 18-də Bakıda keçiriləcək. OPEC və qeyri-OPEC ölkələrinin (OPEC+ formatı iştirakçıları) iştirak edəcəyi görüşdə həm də bu ay qüvvəyə minən yeni OPEC+ sazişinin icrası da monitorinq ediləcək.

Azərbaycan Energetika Nazirliyinin yaydığı məlumata görə, OPEC və qeyri-OPEC ölkələrinin Birgə Texniki Komissiyasının (JTC) 27-ci iclası isə martın 17-də baş tutacaq: "OPEC Katibliyindən Energetika Nazirliyinə daxil olmuş məktubda Birgə Texniki Komissiya və Nazirlər Birgə Monitoring Komitəsinin növbəti iclaslarının müvafiq olaraq 17-18 mart 2019-cu il tarixində keçirilməsi təklif olunub".

Onu da bildirik ki, OPEC Azərbaycanda 2019-cu il üçün gündəlik neft hasilatının orta səviyyəsinə dair proqnozunu əvvəlki 800 min barel səviyyəsində saxlayıb. Təşkilatın proqnozuna əsasən, cari ilin birinci rübündə Azərbaycanda gündəlik hasilat 20 min barel azalacaq, ikinci rübündə isə 810 min barelədək artacaq.

Xatırladaq ki, Vyana razılaşmasına əsasən Azərbaycan 2019-cu ilin yanvar ayından gündəlik hasilatı, təqribən 20 min barel azalmaqla öhdəliyi götürüb.

Neft sahəsi üzrə mütəxəssis, "Neft" Araşdırmaları Mərkəzinin rəhbəri İlham Şabanın deyində görə, OPEC-in proqnozu ilə Azərbaycan hökumətinin 2019-cu ildəki hasilat həcmi ilə bağlı proqnozları arasında kəskin fərqlər var: "Bizdə hasilatla bağlı proqnoz ildə bir dəfə - növbəti ilin büdcə sənədi tərtib olunarkən hazırlanır, ilin son aylarında açıqlanır. 2019-cu ilin büdcə sənədində qeyd olunan proqnoza əsasən bu il Azərbaycanda neft hasilatı təxminən 1 milyon azalacaq. Bu da sutkalıq hasilatın 20 min barel azalması deməkdir. Energetika Nazirliyinin açıqlamasına görə, 2018-ci ildə Azərbaycanda orta sutkalıq neft hasilatı 792,5 min barel təşkil edib. Bu açıqlamadan və hökumətin verdiyi proqnozdan çıxış etsək, bu il orta sutkalıq hasilat ötən ilkindən 20 min barel az olmalıdır - yəni 772,5 min barel təşkil etməlidir. Amma OPEC ilin birinci yarısı üçün Azərbaycanda gündəlik 790 min barel, ikinci yarısında isə 810 min barel - yəni ortalama 800 min barel hasilat gözləyir. Göründüyü kimi, Azərbaycan hökumətinin verdiyi proqnozla OPEC gözləntisi arasında 30 min barel fərq var ki, bu da illik 1,5 milyon ton neft deməkdir".

Ekspertin fikrinə, Azərbaycan hökumətinin verdiyi proqnoz daha realdır: "Çünki "Azəri-Çıraq-Günəşli" yatağı üzrə bp-nin açıqladığı rəqəmlər də hasilatın azalacağından xəbər verir".

İ.Şaban hesab edir ki, OPEC-in dünya neft hasilatında mümkün azalmaya dair proqnozları hələlik reallığı əks etdirmir: "OPEC-in fevral ayında açıqlayacağı hesabat vəziyyəti daha dəqiq əks etdirəcək. Ona qədər dünya neft bazarında hansısa ciddi dəyişiklik olmayacaq".

□ DÜNYA,
"Yeni Məsvət"

Xəbər verdiyimiz kimi, prezident İlham Əliyev "Təhsil haqqında" Qanununun tətbiq edilməsi barədə" fərmanında bir çox dəyişikliklər edib. Dəyişikliklərə əsasən, Azərbaycanda dövlət ali təhsil müəssisələrində rektor 5 il müddətinə təyin ediləcək. Bundan başqa, dövlət və bələdiyyə tərəfindən yaradılan ali təhsil müəssisələri publik hüquqi şəxs statusunda fəaliyyət göstərəcəklər.

hazırlığı həyata keçirməkdə, dünya reytingində irəli getməkdə maraqlı olacaqlar. Prezident tərəfindən təhsil haqqında qanuna edilən əlavə çox böyük ideyadır və ciddi dəyişikliyə səbəb ola bilər. Bu həm də ali təhsil idarəçilərinin gəncləşməsinə gətirib çıxaracaq. Prezidentin yeni fərmanı ilə məsələ bitmir".

Ekspert təklif edir ki, bundan sonra rektorların vəzifəyə gətirilməsi də dəyişsin: "Bunun üçün 2 metod var. Biri de-

ali təhsil müəssisələri keyfiyyət artımı istiqamətində ciddi addımlar atırlar. Amma buna baxmayaraq, 51 ali təhsil müəssisəmizin çox az hissəsi beynəlxalq reyting siyahılarında olur. Azərbaycanda 51 ali təhsil müəssisəsi fəaliyyət göstərir. Bu təhsil ocaqlarında 165 minə yaxın tələbə təhsil alır. Hər il qəbul planı yerinin 40 minə yaxın olduğunu nəzərə alsaq, təəssüf ki, ali məktəblərin qəbul etdikləri tələbləri peşəkar kadr kimi hazırlaya bilmirlər".

miyyətləri, Təhsil Nazirliyi və digər administrasiya qurumları qanunvericilik çərçivəsində universitetlərin fəaliyyətinə müdaxilə edirlər. Ona görə də düşünmürəm ki, bu addım önəmlidir. Publik hüquqi şəxs isə ehtivaçıdır, çəviq qərar qəbul etmək mümkün olur. Qeyd etdiyim kimi, universitetlərin hamısının gəlirləri tələbələrə təhsil haqqı üzərindədir və universitetlərin dotasiya qaydaları ilə maliyyələşir. Onlar bərbəşə dövlət büdcəsindən asılı hal-

Ali məktəblərlə bağlı mühüm dəyişikliklər gözlənilir...

Rektorlar 5 il müddətinə seçiləcək, ali məktəblər publik hüquqi şəxs olub dövlət büdcəsindən asılılıqdan azad olacaq

Həmçinin o da qərara alınıb ki, dövlət tərəfindən yaradılan ali təhsil müəssisəsinin büdcədən-kənar mənbələrdən əldə etdiyi vəsaitin ən azı 40 faizi təhsilvənlərin sosial müdafiəsinə (əməkhaqqına əlavələrə və digər stimullaşdırıcı ödənişlərə) yönəldiləcək. Bu məsələ "Dövlət və bələdiyyə tərəfindən yaradılan ali təhsil müəssisəsinin Nümunəvi Nizamnaməsi"ndə öz əksini tapıb. Nizamnaməyə uyğun olaraq, ali təhsil müəssisəsinin büdcədən-kənar mənbələrdən əldə etdiyi vəsait yalnız təhsilin inkişafına, müəssisənin maddi-texniki bazasının inkişafına, təhsilalanların və təhsilvənlərin sosial müdafiəsinə yönəldilir. Nizamnamədə qeyd edilir ki, ali təhsil müəssisəsi Nazirlər Kabinetinin müəyyən etdiyi müvafiq sahibkarlıq fəaliyyəti növləri ilə məşğul ola bilər.

Sözündən dəyişiklikləri dəyərləndirən **təhsil eksperti Kamran Əliyev** "Yeni Məsvət"ə açıqlamasında bildirdi ki, ən önəmli rektorların 5 il müddətinə təyin olunmasıdır: "İlk növbədə qeyd edim ki, 2009-cu ildə qəbul edilmiş "Təhsil haqqında" qanun çərçivə qanun olduğundan burada bir çox məsələlər öz əksini tapmayıb. Ən ciddi məsələlərdən olan ali təhsil müəssisələrində rektorlar, həm də elmi şuralar, dekanlar, kafedra müdirlərinin seçilməsi, onların vəzifə tutma müddətləri kimi məsələlər öz əksini tapmayıb. Ona görə də ölkədə fəaliyyət göstərən dövlət ali təhsil müəssisələrinə hətta 30 ilə qədər bir adamın rəhbərlik etdiyi, bu dövrə universitetdə hansısa bir dəyişikliyin, inkişafın olmadığına şahid oluruq. Son illərdə Azərbaycan təhsili inkişaf yolundadır, amma ali məktəblər bundan kənarda qalırlar və müasir çağırışlara cavab verirlər. Bunun əsas səbəbi onların fəaliyyətindəki müddətsizlik ilə bağlıdır. Hesab edirəm ki, rektorların 5 il müddətinə təyin olunması universitetlərin fəaliyyətinə ciddi şəkildə müsbət təsir göstərəcək. Çünki 5 il sonra fəaliyyətində irəliləyiş olmayan rektorların yenidən təyin olunması çətin olacaq. Ona görə də universitetlər əmək bazarının tələbinə cavab verən kadr

Kamran Əliyev

mokratik, biri isə administrativ üsuldur. Bir də bunların ortaq üsuldür. Həmişə ortaq üsula üstünlük vermişik. Kollektiv 3 nəfəri seçib nazirliyə, nazirlik də Prezident Administrasiyasına göndərir. Bu zaman 3 nəfərdən biri təyin olunur. Burada həm demokratiya, həm də administrativ təyinat var. Dünyanın bir çox ölkələrində rektorlar 2 dəfədən artıq olmamaq şərtlə kollektiv seçir. Bəzi ölkələrdə isə administrativ təyinat olur. Bunların üstün və çatışmayan tərəfləri mövcuddur. Üstünlük odur ki, hər yeni gələn rektor yeni təkəkkür gətirir. Universitet bu zaman seçkidən-seçkiyə yenilənir. Administrativ üsul zamanı 20-25 il rektor olanda universitet normal idarə edilir. Bütün hallarda rektorların fəaliyyəti hesabatlılıq təmin olunmaqla həyata keçirilə bilər. Fəaliyyəti hər hansı bir zamanla məhdudlaşmayan rektorlar dünya səviyyəli universitet olmağı hədəfləmir və bu baxımdan elmi-tədqiqat potensialını gücləndirmək əsas vəzifə kimi qarşılarına qoymurlar. Amma bundan sonra fəaliyyəti dövründə müsbət tendensiya olmayanlar növbəti dəfə seçilməyəcəklər. Burada neçə dəfə seçilməsi nəzərdə tutulmur. Bu ancaq bundan sonra təyin olunacaq rektorlara aiddir".

K.Əsədov vurğuladı ki, seçki ilə rektorların seçilməsi ənənəsi mövcud olub, amma uğurlu olmayıb: "Son illər ərzində ölkədə fəaliyyət göstərən

Ekspert onu da vurğuladı ki, dünya reyting siyahısında universitetlər yüksək bal alanda bir neçə xüsusiyyətlər nəzərə alınır: "Bura universitetin kampusunun, yataqxanasının, kitabxanasının və elmi bazasının olması daxildir. Ölkədə fəaliyyət göstərən 50-ə yaxın ali təhsil müəssisəsində sadalananlar yoxdur. Ona görə də bu xüsusiyyət üçün bal alma göstəricisi aşağıdır. Digər səbəb isə universitetlərdə çalışan və sayı heç də az olmayan elmlər doktoru, elmlər namizədi və ya elmi ad alan şəxslərin tədqiqat apardıqları elmi sahələrin, elmi mövzuların dünya əhəmiyyətli olmamasıdır. Yeni bizim elmi işlərimizə müraciətin çox aşağı səviyyədə olmasıdır. Çünki Azərbaycanda elmi tədqiqat işlərinin çox hissəsi lokal xarakterli daşıdığından dünyada əhəmiyyəti olmayan mövzular olur. Ona görə də bizim elmlə məşğul olan insanların xarici jurnallarda məqalələri çox az saydadır. Dövlətin məqsədli pul qazanmaq deyil. Onun kompleks hədəfləri və resursları var. Bu məqsədə çatmaq üçün də zor tətbiq etmək səlahiyyətlərinə sahib olsa da bunun həddi olur".

K.Əsədov onu da qeyd etdi ki, xüsusi sivil hüquqlara malik, kimsə təbə olan deyil, müstəqil idarəçilik forması yaradılmalı zəruridir: "Digər tərəfdən ali məktəblərə dövlətin qollarından biri olan icra hakimiyyəti, Təhsil Nazirliyi və digər administrasiya qurumları qanunvericilik çərçivəsində universitetlərin fəaliyyətinə müdaxilə edirlər. Ona görə də düşünmürəm ki, bu addım önəmlidir. Publik hüquqi şəxs isə ehtivaçıdır, çəviq qərar qəbul etmək mümkün olur. Qeyd etdiyim kimi, universitetlərin hamısının gəlirləri tələbələrə təhsil haqqı üzərindədir və universitetlərin dotasiya qaydaları ilə maliyyələşir. Onlar bərbəşə dövlət büdcəsindən asılı hal-

dadır. Bu dövlətin əlavə pul itkiyinə də səbəb olur. Publik hüquqi şəxs olan universitetlərin maliyyələşməsi yalnız dövlət büdcəsi hesabına baş tutmayacaq. Universitetlər xidmətlər göstərməlidir, təhsil müəssisəsidir və təhsil haqqında qanunun 22-ci maddəsində dəyişiklik olundu, hazırda kursları yaradılacaq və s. Bundan sonra öz ayaqda qalması ilə bərabər xidmət göstərəcəklər. Yeni əlləri cibində dövlət büdcəsindən yardım gözləməyəcəklər. Düzdür, yenə də dövlətin siyasətini həyata keçirirlər, lakin maliyyələşmə məsələsində, hansısa qrantla bağlı yuxarı orqanlardan icazə almayacaqlar. Çünki hazırda Təhsil Nazirliyinə təbə olan orta ümumtəhsil məktəblərində 10 mindən çox şəxs dövlət nömrəli olmayan diplomları və təhsil sənədləri ilə fəaliyyət göstərir. Bu publik hüquqi şəxslər onlara qəbul özəlliyi də verəcək. Hazırda isə yalnız maliyyə resurslarının cəlb olunması üçün idarəçilik müstəqilliyi alırlar. Universitetlər gələcəkdə bu şərtləri doğrultsalar ali məktəblərə qəbul müstəqilliyi də verə bilər. Ümumilikdə ali təhsil müəssisələrinə publik hüquqi şəxs statusu verilməsi mühüm addımdır. Rektor menecer olmalıdır, yenilikçi olmalıdır, dünya təhsilini yaxından izləməli, universitetin fəaliyyətini buna uyğun həyata keçirməlidir".

□ Nərgiz LİFTİYEV,
"Yeni Məsvət"

Azərbaycan Respublikasının Prezidenti yanında
Kütləvi İnformasiya Vasitələrinin İnkişafına
Dövlət Dəstəyi Fondu

KİVDİF

www.kivdf.gov.az

Ermənistan-Azərbaycan,
Dağlıq Qarabağ münaqişəsi haqqında
həqiqətlərin dünya ictimaiyyətinə çatdırılması,
Azərbaycanın ədalətli mövqeyinin müdafiə edilməsi

2019 -cu ildə Azərbaycan və Ermənistan arasında Dağlıq Qarabağla bağlı ilk yüksək səviyyəli görüş baş tutdu. Yanvarın 16-da Fransanın paytaxtı Parisdə iki ölkənin xarici işlər nazirləri - Elmar Məmmədov və Zoqrab Mnatsakanyan əvvəlcə ayrı-ayrılıqda, sonra isə birlikdə ATƏT-in Minsk Qrupunun Rusiya, ABŞ və Fransadan olan həmsədrləri ilə bir araya gəldilər.

Rəsmi məlumata görə, "tərəflər arasında 4 saatdan çox davam edən danışıqlarda daha çox anlayışın və etimadın qurulmasının əhəmiyyəti də daxil olmaqla, faydalı və çox müsbət fikir mübadiləsi aparılıb və ardıcıl və nəticəyə yönəlik danışıqların qarşısını gələn ayda davam etdirilməsi razılaşdırılıb". Azərbaycan XİN-in yaydığı açıqlamada həmçinin bildirilir ki, tərəflər danışıqlar zamanı bir sıra məsələləri, o cümlədən hər iki tərəfin əhalisinin sülhə, təhlükəsizliyə və dayanıqlı regional inkişafa hazırlanması yollarını müzakirə ediblər.

Bes bu qəbilden görüşlər nəhayət, nizamlama prosesinə təkan verəcəkmi? Doğrudanmı iki xalqın sülhə hazırlanması prosesi başlayır?

Politoloq Rasim Ağayev bu xüsusda nikbin olanlar sırasındadır. Onun sözlərinə görə, böyük dövlətlərin Güney Qafqaz regionuna artan marağı rəsmi Bakının mövqeyinin daha yaxşı başa düşülməsinə kömək edir. "Yeni Müsavat"ın məlumatına görə, bu barədə o, rusdilli minval.az saytına açıqlamasında deyib.

"Ermənilər bunu hiss etməyə bilməzlər. Bütün bu erməni quldurları, radikallar, artıq bir-birindən ayrılıb, qocalıblar. Onlar ermənilərə heç nə vermədilər. Onlardan kimsə Azərbaycanın işğal altındakı ərazilərdə soyğunçuluq hesabına varlandı. Ancaq bu, milli məsələnin həlli deyil. Ermənilərə öz milli problemlərini həll etmək lazımdır. Bu isə qon-

Qarabağ

Parisdən başlanan "ümidverici" proses - xalqlar sülhə hazırlanır?

Qarabağa dair ilin ilk yüksək səviyyəli görüşü reallaşdı; XİN başçılarının 4 saatlıq görüşündən əsas gözlənti; **politoloq:** "Qarşıda bizi çox maraqlı danışıqlar gözləyir..."

şularla anlaşmadan keçir", - deyə o bildirib.

Sözünə davam edən politoloq vurğulayıb ki, yalnızca qonşu İrənlə xoş münasibətlər Ermənistan üçün yetərli ola bilməz: "İrəvan öz problemlərini öncə Türkiyə ilə çözməli idi, indi isə həm də Azərbaycanla problemi yoluna qoymalıdır. Qeyd edim ki, Ermənistanın Gürcüstanla da əlaqələrində mürəkkəbliklər var - baxmayaraq ki, Tiflis özünün nəqliyyat imkanları ilə Ermənistanın çətinliklərinə anlayışla yanaşır. Lakin Gürcüstan Azərbaycan və Türkiyənin Ermənistanla verə biləcəyini verə bilməz".

Ekspert hesab edir ki, sülh məsələsinin qoyuluşu rəsmi Bakının daha əlverişli mövqeyini ortaya çıxarır və Azərbaycan danışıqlar stolu arxasına daha anlaşılın vəziyyətdə oturur, nəinki Ermənistan: "Ermənilər nə deyə bilirlər ki? Əraziləri qaytarmayacağıq? Qarşıda bizi çox maraqlı danışıqlar gözləyir. Əfsus ki, informasiya çox azdır. Bu da başa düşüldür. Azərbaycan ictimaiyyəti Parisdə başlanan prosesə daha böyük diqqət və maraq göstərməlidir".

Sözünə davam edən politoloq bildirib: "Əgər Azərbaycanda situasiya yetərincə sabitdirsə, siyasi liderlərin bir-birinə qarşı iddialarından asılı olmayaraq, bizim ölkəmiş istənilən qərar qəbul etməyə daha çox hazırdır və qəbul edilən istəni-

lən qərar da ərazilərin qaytarılması deməkdir. Qoy öncə bu, qismən olsun. Ermənistan haqqında isə eyni şeyi söyləmək olmaz. Nədən ki, danışıqlar stolu arxasına qayıdırsanız, faktiki surətdə Ermənistanın siyasi hərəkatının prinsipinə ziddir. Ermənistanın siyasi liderlərinin öz xalqına deməyə sözü yoxdur. Qarabağla bağlı bu "kaşanı" bəşirməyə, ərazi iddiası irəli sürməyə nə ehtiyac vardı? Odur ki, Ermənistan özünün milli səviyyəyə qaldırılan ideologiyasının bir çox postulatlarından imtina etməlidir. Bu, Ermənistan üçün ciddi məsələdir. Elə Azərbaycan üçün də. Ona görə bizim də mümkün qədər qarşı çıxacaq öz radikallarımızı, maksimalistlərimizi var".

Lakin politoloqa görə, Azərbaycan Ermənistanla müqayisədə üstün vəziyyətdədir: "Ermənistan sabitlik baxımından hazırda çox kritik durum yaşayır. Fakt faktlığında qalır. Müharibədə "qalib" gələn və guya üstünlük qazanan Ermənistan elə bir situasiya ilə üzləşib ki, vətəndaşları ölkəni tərk edir. Əgər ermənilər hesab edirlərsə ki, yenə elə Rusiyada və ya Qərbdə yaşamaq daha yaxşıdır, o zaman öz gənlin torpaqlarını tutmağa, ərazi iddiaları irəli sürməyə nə ehtiyac vardı? Orada hakimiyyətə kim gəlir-gəlsin, bütün bunları vətəndaşlara izah etməli olacaqlar. Axı Qarabağ konfliktini hazırladı, Ermənistan inkişaf

baxımından qat-qat çox şeyə nail ola bilərdi. İndi isə o, Cənubi Qafqazın ən yoxsul və ümid-siz durumda olan ölkəsidir".

"Azərbaycan ötən illər ərzində çox uğurlu xarici siyasət apararaq dünya ictimai rəyini əsaslı surətdə öz lehinə dəyişməyə müvəffəq olub". Bunu isə "Yeni Müsavat"ın məlumatına görə, sabiq dövlət müşaviri Qabil Hüseynli yeni sülh prosesinin perspektivini axar.az-a şərh edərkən deyib.

O, dənədək "ikili standartlar"dan çıxış edən ABŞ və Avropanın Qarabağ məsələsinə münasibətinin dəyişdiyini bildirib. "Məhz bunun nəticəsidir ki, bu gün NATO, AŞPA, Qoşulmayanlar Hərəkatı və İƏT Azərbaycanın haqq işini dəstəkləyən qərarlar veriblər. Bunu ayrı-ayrı Avropa dövlətlərinin simasında da göstərmək olar. Artıq İrəvan da mövqeyi dəyişir. Belə ki, Bakıda səfərdə olan İran Silahlı Qüvvələrinin Baş Qərargah rəisi general Məhəmməd Baqiri ölkəsinin Dağlıq Qarabağı Azərbaycanın tərkib hissəsi kimi tanıdığına bəyan etdi. Bütün bunlar onu göstərir ki, Azərbaycan dünya tərəfindən qəbul edilir", - deyə o qeyd edib.

Politoloq deyib ki, Azərbaycan xarici mövqelərini möhkəmləndirir Ermənistan yerində saymaqda davam edir: "Ermənistanın baş naziri Nikol Paşinyanın alovlu çıxış-

larına rəğmən, Rusiya və dünya tərəfindən o, qəbul edilmir. Bu mənada Ermənistan etibarlı tərəfdaş nüfuzunu itirmək üzrədir. Üstəlik, Nikol Paşinyanın təcrübəsizliyi və geosiyasi prosesləri düzgün qavraya bilməməsi ucbatından Ermənistanla Rusiya arasında yaşanan gərginlik güclənir. Rusiya artıq Ermənistanla sadəcə, bir hərbi poliqonu kimi yanaşır və buradan Yaxın Şərqi və NATO ölkələrinə qarşı plasdarm kimi istifadə edir".

Q.Hüseynli həmçinin Ermənistanla baş verən bu proseslərin birbaşa Bakının xeyrinə olduğunu düşünür. "Azərbaycanın ordu quruculuğu və hərbi potensialı Qarabağla bağlı mövqelərimizə müsbət təkan verir. Azərbaycan bu gün beynəlxalq siyasətdə fəal oyunçu kimi öz mövqelərini ardıcıl surətdə möhkəmləndirməkdədir. Arxasında güc dayanan diplomatiya sözsüz ki, hər zaman uğurlar qazanır və danışıqlar masası ətrafında diktəedici mövqeyə sahiblənilir", - deyə o əlavə edib.

Şübhə yox ki, təzəcə daxil olduğumuz ildə Azərbaycan məhz bu amili ciddiyyə alaraq və danışıqlar masası arxasında daha güclü mövqedə olmaq üçün Qarabağ diplomatiyası ilə paralel, hərbi quruculuğa da diqqəti artırmaqda davam edəcək. Bundan ötrü Azərbaycanın bütün imkanları mövcuddur...

BMT baş katibindən Qarabağ bəyanatı: "Alqışlayırıq..."

BMT-nin baş katibi Antonio Quterreş Azərbaycanın xarici işlər naziri Elmar Məmmədov və Ermənistanın xarici işlər naziri vəzifəsini icra edən Zöhrab Mnatsakanyan arasında yanvarın 16-da Parisdə keçirilən görüşü müsbət qiymətləndirib. Bu barədə BMT-nin baş katibinin bəyanatında deyilir.

"Baş katib uzun müddət davam edən Dağlıq Qarabağ münaqişəsinin qarşılıqlı razılaşma və sülh yolu ilə həll edilməsi üçün tərəflərin davamlı öhdəliyini yüksək qiymətləndirir və əhalinin sülhə hazırlanmasına dair konkret tədbirlərin görülməsinin zəruriliyi barədə nazirlərin razılaşmasını alqışlayır. Baş katib, həmçinin Birləşmiş Millətlər Təşkilatının ATƏT-in Minsk Qrupunun mühüm vasitəçilik səylərini tam dəstəklədiyini bir daha vurğulayıb" - bəyanatında deyilir.

Prezidentin struktur dəyişiklikləri ilə bağlı son fərmanında cəmiyyətin böyük razılıqla qarşıladığı bir məqam diqqəti cəlb edir. Belə ki, fərmanla Nazirlər Kabinetinə üç ay müddətində mərkəzi və yerli icra hakimiyyəti orqanlarında, dövlət adından yaradılan publik hüquqi şəxslərdə və səhmlərinin (paylarının) nəzarət zərfi dövlətə məxsus olan hüquqi şəxslərdə xidməti nəqliyyat vasitələri ilə təmin edilməli vəzifələrin siyahısını prezidentlə razılaşdırmaqla müəyyən etmək tapşırılır.

Sənədə əsasən müəyyən olunacaq siyahıdan kənar qalan vəzifələrdə işləyən şəxslərə xidmət edən xidməti nəqliyyat vasitələrinin mərkəzi və yerli icra hakimiyyəti orqanlarının, dövlət adından yaradılan publik hüquqi şəxslərin və səhmlərinin (paylarının) nəzarət zərfi dövlətə məxsus olan hüquqi şəxslərin balanslarından çıxarılaraq özəlləşdirilməsi üçün Əmlak Məsələləri Dövlət Komitəsinə təqdim ediləcək və nəticə barədə prezidentə məlumat veriləcək.

Qeyd edək ki, Azərbaycanda dövlət qurumlarının mülkiyyətində olan avtomobillərin hədsiz bahalıqla ilə bağlı cəmiyyətdə narazılıqlar illərdir davam edir. Ölkəyə neft gəlirlərinin böyük axınının başladığı illərdən etibarən dövlət qurumlarının bahalı avtomobil sevdası da başlayıb. Statistik məlumatlara əsasən, 2007-ci ildə dövlət büdcəsindən xidməti avtomobillərin alınmasına 86.7 milyon manat, 2008-ci ildə 33.6 milyon manat, 2009 - cu ildə 45.3 milyon manat, 2010-cu ildə 32.0 milyon manat, 2011 - ci ildə 40.9 milyon manat, 2012-ci ildə 28.3 milyon manat, 2013 -cü ildə 42.3 milyon manat, 2014 -cü ildə 24.6 milyon manat, 2015 -ci ildə 24.5 milyon manat, gəlirlərin kəskin azaldığı 2016-cı ildə isə

Xidməti avtomobillərin sayı azaldılacaq - kimlər maşinsız qalacaq?

Ekspert: "Yalnız avtomobillər deyil, məmurların gəlir-xərcləri də nəzarətə götürülməlidir"

6,5 milyon manat vəsait yönəldilib. Büdcə vəsaitlərindən əlavə, bir çox dövlət qurumları büdcədən kənar gəlirləri hesabına dəyəri 100-200 min manatlarla ölçülən bahalı avtomobillər əldə ediblər.

Beynəlxalq təcrübədə məmurların xidməti avtomobillərlə təchizatı müəyyən qanunla tənzimlənir. Belə ki, Gürcüstan prezidentinin sərəncamı ilə heç bir

məmur 15 min avro dəyərindən yuxarı xidməti avtomobilə minə bilməz. Estoniyada isə məmurların xidməti avtomobilləri xüsusi şirkətlərdən kirayələnir və bunun müqabilində həmin şirkətə ildə 6500, 7000 avro dəyərində vəsait köçürülür. Bu da 5 illik istismar müddəti bitəndən sonra həmin avtomobilin satılması problemini yaratmır. Qonşu Türkiyədə də büdcə zərfi ildə bir də

fə parlamentə təqdim olunarkən orada alınacaq avtomobillərin sayı və qiyməti öz əksini tapır. Bu da korrupsiyanın qarşısının alınması və şəffaflıq baxımından mühüm addımdır. Bir sıra ölkələrdə, məsələn, Yaponiyada təbii mühafizə etmək üçün nazirlər xidməti maşınlardan yox, velosipeddən istifadə edir.

Azərbaycanda isə vəzifəli şəxslərin xidməti avtomobilləri

nin qiyməti 80 mindən 200 min avroyadək dəyişir. Məsələn, 2013-cü ildə rayon və şəhər icra hakimiyyəti başçılarna Almaniyaya istehsalı olan son model BMW-lər paylanılıb. Avtomobillərin dəyəri 100 min manatdan baha olub. Ölkədə əksər hallarda komitə sədrləri və nazirlərin də xidməti avtomobilləri "BMW 750"dir. Bir neçə il əvvəl Milli Məclisin komitə sədrləri üçün də yeni avtomobillər alınıb. 11 komitə sədrinin xidməti avtomobili "Mercedes E-Class"dır. Qiyməti 70-100 min dollar arasında dəyişir.

2012-ci ildə Nazirlər Kabineti "Azərbaycan Respublikasında dövlət büdcəsindən maliyyələşən idarə, müəssisə və təşkilatlarda nəqliyyat vasitələrindən istifadə qaydalarının təkmilləşdirilməsi haqqında" qərar qəbul edib. Qərarla hər bir dövlət qurumu üzrə xidməti avtomobillərin sayı, hər avtomobil üzrə aylıq yürüş həddi, ona sərf olunacaq yanacaqın həcmi müəyyənən qərar qəbul edilib. Qərar dövlət təşkilatlarında olan avtomobillərin sayını və sərf olunan yanacaqın həcmi məhdudlaşdırmaq üçün verilsə də, bunun real nəticəsi olmayıb. Məsələn, elə bu günlərdə məlum oldu ki, Dövlət Reklam Agentliyi yanvarda 25 ədəd miniven, 14 ədəd sedan və 1 ədəd pikap tipli nəqliyyat vasitəsinin alınmasına dair "Toyota Abşeron Center" MMC və "Autouniversal" MMC ilə 7 tender müqaviləsi imzalayıb. Bu satınalmalar müqabilində "Autouniversal"a 704 175 manat, "Toyota Abşeron Center"ə 698 000 manat -birlikdə cəmi 1 milyon 402 min 175 manat xərclənib (Finans.az).

Xatırladaq ki, buna qədər agentlik "Autouniversal"dan 1 milyon 549 min 181 manatlıq miniven, "Toyota Abşeron Center"dən 981 min manatlıq sedan və pikap tipli avtomobillər alıb. Beləliklə, 2017-ci ilin iyununda yaradılan agentliyin nəqliyyat vasitələrinin alınmasına 2 milyon 530 175 manat pul xərclədiyi aydın olur. Bu cür "avtomobil" sevgisi digər qurumlarda da müşahidə olunmaqdadır.

İqtisadçı-ekspert Rövsən Ağayevin dediyinə görə, prezidentin fərmanında nəzərdə tutulan tədbirlərin reallaşması dövlət qurumlarındakı xidməti avtomobillərin sayının azalmasına gətirib çıxaracaq: "Yaxşı xəbərdir, amma məmurların təkcə xidməti maşınlarını deyil, şəxsi avtomobillərini, hətə üstəlik yaşadığı mənzilləri də ictimai nəzarətə götürmək lazımdır. Söhbət bütün normal ölkələrdə olduğu kimi vəzifəli şəxslərin gəlir və əmlak bəyannaməsi mexanizminin tətbiqindən gədir. Çünki ayda 1500 manat maşına qulluq edən məmurların hətə 20-30 min dollarlıq maşında gəzib, 70-80 min dollarlıq evdə yaşaması belə onun əliyəriyyətinin ilk işartısıdır. Bizdə bununla bağlı qanun 14 il əvvəl - 14 iyun 2005-ci ildə qəbul edilib. Amma bu günə qədər birçə maddəsi belə işləməyib.

Özünü də bu qanunda nəzərdə tutulandan fərqli olaraq, bütün məmur bəyannamələri ictimaiyyət üçün açıq olmalı, hər kəsin məmurların və seçkilə rəsmilərinin şəxsi qazancları və varidatı barədə xəbər tutmaq imkanı olmalıdır".

□ **Dünya SAKİT, "Yeni Məsəvat"**

İran-İsrail "cəbhəsində" gərginlik yenidən yüksəlir

Netanyahu ABŞ ordusunun çıxmasını İranın güclənməsi kimi qiymətləndirir, hər iki tərəf bir-birini "gözlənilməz zərbə" ilə təhdid edir

İran İnkilab Keşikçiləri Korpusu (Sepah) komandanı general Məhəmməd Əli Cəfəri İsrail baş naziri Benyamin Netanyahuun ittihamlarına cavab verib. Cəfəri deyib ki, İran ordusu Suriyada qalacaq.

"Sepah" komandiri deyib ki, rəsmi Tehranın vurğuladığı kimi, İranın Suriyada hərbi bazası yoxdur, lakin hərbi təlimatçılar, müşavirlər və eləcə də silahları var. Və Suriyada İran qüvvələrinin olmadığı dedikdə məhz bazaların olmaması qəsd edilir.

Netanyahuun ittihamlarını güllünc adlandırın Cəfəri deyib ki, İran İsrail hakimiyyətinin hədəflərini ciddi qarşılayır. Sitat: "Sizin güllünc təhdidlərinizi diqqətə almadığımızı əmin olun. Sizin bəzi hücumlarınıza qarşı səbirlə davranmamızın böyük bir hikməti olduğunu bilin. Şübhəsiz ki, çox uzaq olmayan bir zamanda inqilabın səbrini və məsləhəti başa düşəcəksiniz. Fəqət aslanın quyuğu ilə oynadığınızı bilin. Bölgənin məzlum müsəlmanları haqsız yerə tökdüyünüz qanların intiqamını ala-

caq dəqiq atəş açan raketlərimizin başınızda partlayacağı gündən qorxun".

Qeyd edək ki, İran və İsrail arasında münasibətlər yenidən gərginləşib. Bir neçə gün əvvəl İsrailin baş naziri Benyamin Netanyahu bildirdi ki, İran Suriyadakı hərbiçilərinə və hərbi təchizatını bu ölkədən çıxarmasa İsrail İran mövqelərini vurmaqda davam edəcək.

Xüsusən də ABŞ ordusunun

Suriyadan çıxarılması ilə bağlı Trampın qərarı elan olunduqdan sonra İsrail rəsmiləri İranın Suriyadakı mövcudluğu məsələsini gündəmə gətirirlər. İsrail tərəfi ABŞ ordusu çıxdıqdan sonra İran və Hizbullahın Suriyada daha da fəallaşacağından narahatdır. Bu məsələnin daha pi stərəfi odur ki, Suriyada münəqişə başa çatmaq üzrədir və Bəşər Əsəd hakimiyyətini qoruyub saxlamış kimi görünür. Bu

şərtlərdə savaşın bitməsi İsrail üçün təhlükəlidir. Ötən ilin noyabrında baş verən Qəzza əməliyyatı göstərdi ki, "ərəb baharı" prosesində Fələstindəki silahlı qruplar daha da güclənib silah və döyüş təcrübəsi qazanıb. Belə bir vəziyyətdə İsrailin əsas müttefiqi olan ABŞ-ın Suriyanı tərk etməsi Təl-Əvəvin maraqlarına ziddir.

Bu səbəbdən də indi İsrail yenidən özünün əzəli düşməni İrana qarşı təhdidləri artırır. Bir neçə gün əvvəl İsrail araşdırma mərkəzləri İsrailin İrana hücum edə biləcəyi barədə məlumat yayıb. Axar.az saytının yazdığına görə, İsrailin düşüncə təşkilatı olaraq tanınan Milli Təhlükəsizlik İnstitutunun bu üçün yaydığı hesabatda bildirilir ki, Tehranın Suriyadakı varlığını məhv etmək üçün İsrail ordusu İrana girə bilər.

İsrailin 2019-cu ildə qarşılaşacağı biləcəyi mümkün problemlərlə bağlı hesabat yayan təşkilat ən ciddi təhdidin İran, Suriya və Hizbullahla baş verəcək müharibə olduğunu qeyd edib. Bundan əlavə, müharibə başlayacağı

təqdirdə İsrailin HƏMAS-la da döyüşmək məcburiyyətində qalacağı bildirilib. Hesabatda ABŞ prezidenti Donald Trampın əsgerlərini Suriyadan geri çəkəndən sonra İsrailin İrana girməsinə ehtiyac yaranacağı vurğulanıb.

Ancaq hərbi ekspertlər İsrailin İrana qurudan hücum edəcəyini inandırıcı saymır. Çünki arada böyük məsafə var, üstəlik İran kimi böyük ölkədə hərbi əməliyyatlar aparmaq üçün İsrailin kifayət qədər hərbi gücü yoxdur. Daha əvvəl İsrailin İranın nüvə obyektlərini bombalayacağı iddiaları ortaya atılsa da, indiki halda bu da İsrail üçün həddən artıq riskli əməliyyat hesab olunur. İsrail ordusu yalnız çıxılmazlıq şəraitində belə bir əməliyyata gedə bilər. İsrailin İranı hədəf göstərməsi İranın birbaşa olmasa da, dolayısı ilə İsrailə qarşı təhdidlərinin yüksəlməsidir. Noyabr əməliyyatları göstərdi ki, indi Fələstin müqavimət qrupları daha təcrübəlidir və əvvəlki illərlə müqayisədə müasir silahlara sahibdir. Bu prosesin arxasında isə İran var.

Çünki hər kəsə aydındır ki, Fələstindəki Həmas, "İslami Cihad" və ya Hizbullah, eləcə də Suriyadakı silahlı qrupları İran silahlandırır. Hal-hazırda faktiki olaraq İsrail üçün təhlükə yaranan məhz bu qruplardır. Hətta Suriyada savaşın gedişində hökumətə qarşı savaşan islamçı qruplara belə İsrail zaman-zaman dəstək verib və bunu gizlətməyib. Hazırda nə Misir, nə Fələstinin leqal hakimiyyəti olan Fəth Hərəkatı, nə də digər ərəb hakimiyyətləri İsrailə açıq qarşıdurma vəziyyətində deyil. Bu səbəbdən də Netanyahu sərhədlərindəki silahlı qrupları deyil, onların dəstəkçisi İranı hədəf olaraq göstərir. Yeri gəlməşkən, ötən ilin martında Almanyanın Münhen şəhərində keçirilən ənənəvi təhlükəsizlik konfransında da Netanyahu İran hökumətinə təkcə İsrail üçün yox, "bütün dünya üçün təhlükə" adlandırılıb. Yeni İsrail bir mənada İrana qarşı beynəlxalq koalisiya yaradılmasını istəyir. Bu məsələdə indi İsrail hakimiyyətini ABŞ administrasiyası da dəstəkləyir. Polşada keçiriləcək İran əleyhinə konfrans bu mənada İsrail üçün əlverişlidir. Rəsmi Təl-Əviv məhz bu ərəfədə İrana daha çox diqqət cəlb etməyə çalışır.

İranlı generalın açıqlaması isə onu göstərir ki, Tehran bu xətdən imtina etmək fikrində deyil. Əksinə, Tehran İsrailə qarşı öz planlarını hazırlayır. Bu isə bölgə üçün təhlükə riskini daha da yüksəldir.

□ **Konan RÖVSƏNOĞLU, "Yeni Məsəvat"**

Azərbaycanda iş adamlarının müəmmal ölüm işləri artmaqdadır. Ən son belə hadisə ötən ilin sentyabrında baş verib. "İrşad Telecom"un yaradıcısı və sahibi olmuş İrad Hacıyev müəmmal şəkildə dünyasını dəyişib. 40 yaşında biznesi ilə bütün ölkədə tanınan iş adamını mənzilindəki vannada otağında cansız bədənini aşkar ediblər. İrad Hacıyevin ölümünə səbəb kimi həyat yoldaşı Nigar Qəhrəmanovaya aid preparatları qəbul etdiyi göstərilirdə, bu məsələ mübahisəlidir.

İrad Hacıyev müəmmal ölümündən 3 il əvvəl, 2015-ci il martın 11-də Bakıda, Yasamaladakı ofisində 1974-cü il təvəllüdü Füzuli Qasimovun meyiti aşkar olunub. Həmin dövrdə 41 yaşlı iş adamına məxsus olan və Goranboyda yerləşən "Goranboy gips" şirkətinin əlindən alınmasına cəhdlər vardı. O dövrdə nəqliyyat naziri vəzifəsini tutan Ziya Məmmədovun ailə şirkəti "Garant Holding" Füzuli Qasimovun şirkətinə sahiblənmək üçün addımlar atmışdı. Füzuli Qasimov isə şərikli olan yaxınlarının razılığına rəğmən şirkəti təhvil vermək istəmirdi. Belə bir vaxtda Yasamalda ofisində onun ürəyindən atılmış güllə yarası ilə meyiti aşkar edilmişdi.

Belə bir müəmmal ölüm Azərbaycanın ilk holdinglərindən olan "Xəyal"ın prezidenti Fikrət Rəcəbov dünyadan getmişdi. 2006-cı fevralın 9-da Nardarandakı bağ evində onun asılmış meyiti aşkar olunmuşdu. "Xəyal Holding" şirkəti 1995-ci ildə Azərbaycanda yaradılan ilk özəl şirkətlərdən biri idi. Şirkətin çörək və limonad zavodu, konserv, pivə və tünd içkilər sexi vardı. 2006-cı ilin fevralında müəmmal şəkildə dünyasını dəyişən Fikrət Rəcəbovun, 2015-ci ilin martında müəmmal şəkildə dünyasını dəyişmiş Füzuli Qasimovun da, 2018-ci il sentyabrın 14-də ye-

Azərbaycanda məşhur biznesmenləri kim öldürür - bağlı qalan cinayətlər

Son illər üç məşhur iş adamı müəmmal şəkildə dünyasını dəyişib; "İrşad Telecom", "Goranboy Gips", "Xəyal Holding" sahibləri doğrudanmı intihar edib?

İrad Hacıyev

Füzuli Qasimov

ne də müəmmal şəkildə dünyasını dəyişən İrad Hacıyevin ölümü ilə bağlı eyni maddə - özünü öldürmə həddinə çatdırma maddəsi ilə başlanmış cinayət işi çərçivəsində nəticəsiz araşdırmalar aparılıb. Niyə Cinayət Məcəlləsinin 125-ci maddəsi ilə başlanan cinayət işləri məşhur iş adamlarının müəmmal ölümlərinin səbəblərinə aydınlıq gətirmək əvəzinə suallar daha da artırır?

Nə baş verir? Niyə Azərbaycanda iş adamları, xüsusən də arxa-dayaqsız biznesmenlər müəmmal şəkildə dünyadan köçürülür? Bu adamların ölümləri intihar adı ilə ört-basdır oluna bilərmi?

"Xural" qəzetinin baş redaktoru **Əvəz Zeynallı** deyir ki, müəmmal, sual doğuran

ölümlərin hamısı diqqətlə araşdırılmalıdır: "Bir neçə belə hadisə şahidi olmuşam. Mən həbsdə olarkən məhbəsdə iş adamları da vardı. Əmlaklarını siyahıya alırlar, həmin əmlakların digər şəxsə təhvil verilməsini imza atdırırlar və sonradan həmin adam ölür. Ondan sonra da deyirlər ki, özünü zəhərlədi, intihar etdi və ya asdı. İş adamlarının, böyük planları, perspektivi olan adamların özünü öldürmələri haqda məlumatlara inanmıram. Bir adam mübarizəyə həvəslidirsə, plan və perspektivləri varsa, o özünü niyə öldürsün ki?"

Əvəz Zeynallı deyir ki, iş adamlarının bu şəkildə sıradan çıxarılması ciddi araşdırma mövzusu olmalıdır: "İş adamları özlərini ölkədə rahat, təhlükəsiz hiss etməlidirlər ki, işləyə, pul qazana və qazandıra bilsinlər. Belə ölümlərin Azərbaycanda təkrar olunması hüquq-mühafizə orqanları üçün ciddi siqnal olmalıdır. Belə olaylara dırnaqarası baxmaq olmaz. Hər bir iş adamının ölümündə kriminal izlər varsa, çox ciddi bir araşdırma aparılmalı, günahı olan, bu işdə əli olan hər kəsi istintaqa cəlb edilərək cəzasına çatdırılmalıdır. Əks təqdirdə hansı iş adamı Azərbaycanda qalib işləməyi, işini böyütməyi düşünər?"

Əvəz Zeynallı deyir ki, iş adamlarının bu şəkildə sıradan çıxarılması ciddi araşdırma mövzusu olmalıdır: "İş adamları özlərini ölkədə rahat, təhlükəsiz hiss etməlidirlər ki, işləyə, pul qazana və qazandıra bilsinlər. Belə ölümlərin Azərbaycanda təkrar olunması hüquq-mühafizə orqanları üçün ciddi siqnal olmalıdır. Belə olaylara dırnaqarası baxmaq olmaz. Hər bir iş adamının ölümündə kriminal izlər varsa, çox ciddi bir araşdırma aparılmalı, günahı olan, bu işdə əli olan hər kəsi istintaqa cəlb edilərək cəzasına çatdırılmalıdır. Əks təqdirdə hansı iş adamı Azərbaycanda qalib işləməyi, işini böyütməyi düşünər?"

Əvəz Zeynallı deyir ki, iş adamlarının bu şəkildə sıradan çıxarılması ciddi araşdırma mövzusu olmalıdır: "İş adamları özlərini ölkədə rahat, təhlükəsiz hiss etməlidirlər ki, işləyə, pul qazana və qazandıra bilsinlər. Belə ölümlərin Azərbaycanda təkrar olunması hüquq-mühafizə orqanları üçün ciddi siqnal olmalıdır. Belə olaylara dırnaqarası baxmaq olmaz. Hər bir iş adamının ölümündə kriminal izlər varsa, çox ciddi bir araşdırma aparılmalı, günahı olan, bu işdə əli olan hər kəsi istintaqa cəlb edilərək cəzasına çatdırılmalıdır. Əks təqdirdə hansı iş adamı Azərbaycanda qalib işləməyi, işini böyütməyi düşünər?"

Əvəz Zeynallı deyir ki, iş adamlarının bu şəkildə sıradan çıxarılması ciddi araşdırma mövzusu olmalıdır: "İş adamları özlərini ölkədə rahat, təhlükəsiz hiss etməlidirlər ki, işləyə, pul qazana və qazandıra bilsinlər. Belə ölümlərin Azərbaycanda təkrar olunması hüquq-mühafizə orqanları üçün ciddi siqnal olmalıdır. Belə olaylara dırnaqarası baxmaq olmaz. Hər bir iş adamının ölümündə kriminal izlər varsa, çox ciddi bir araşdırma aparılmalı, günahı olan, bu işdə əli olan hər kəsi istintaqa cəlb edilərək cəzasına çatdırılmalıdır. Əks təqdirdə hansı iş adamı Azərbaycanda qalib işləməyi, işini böyütməyi düşünər?"

Və ya ölümün səbəbi haqda elə rəy verirlər ki, çaşqınlıq yaranır. Suallara adekvat cavabların verilməməsi halları, istintaqın konkret hadisənin səbəbini aydınlaşdırmağa yol açacaq suallar verməməsi halları haqda da məlumatlar var. İrad Hacıyevin müəmmal ölüm işi ilə bağlı yayılan xəbərlərdən belə aydın olur ki, ekspert ölümün səbəbi kimi "özünü öldürüb" yazıb. Bu istintaqın nəticəsini əvvəlcədən təyin etməyəcəkdir. Yeni ekspert belə yazırsa, bu o deməkdir ki, hər hansı bir araşdırma da aparılmayacaq. Ortada İrad Hacıyevin özünü öldürmədiyinə dəlil edən kifayət qədər məlumatlar var və hüquq-mühafizə orqanları həmin məlumatları qulaqardı etməməli, çox ciddi şəkildə araşdırmalıdır. Söhbət ağılı başında olan, pul qazanmağı, insanlara iş yeri, əmək haqqı verib ölkədə tanınan bir iş adamının mənzilində meyitinin aşkar edilməsindən gedir. Kimlərsə şəxsi maraqları onun ölümünün obyektiv araşdırılmasına sədd olmalıdır. Bu araşdırmada tək cəzalandırma yox, dövlət iştirak etməlidir. Dövlət maraqlı olmalıdır ki, bu qətlərin, intiharların obyektiv, tam hərtərəfli araşdırılsın".

Əvəz Zeynallı deyir ki, Azərbaycanda şəxsi kapitalını halal yolla qazanmış iş adamlarının bu şəkildə dünyadan getmələri həyacan siqnalı üçün əsasdır: "Azərbaycanda əgər sən arxanda oliqarxlar durmadan böyük başarlara imza atıbsansa, pul qazanıbsansa, bunun özü böyük riskdir. İş adamları bunu nəzərə almalıdırlar. "Xəyal" holding sahibinin başına gələnlər də, Füzuli Qasimovun yaşadığı da, indi də İrad Hacıyevin başına gələnlər də ölkədə qurulan sistemdən kənara çıxmaqdan söhbət getdiyini təsdiqləyir. Ola bilər ki, kimse pul qazanıb, amma hələlik ona dəymirlər. Bu, sadəcə onun sırasının gəlməməsi anlamı daşıyır".

E.MƏMMƏDƏLİYEV,
"Yeni Müsavat"

Tovuzda 11 ay öncə törədilən qətlə bağlı qalıb

Ər-arvadı öldürdükdən sonra yandıraraq qaçan şəxslər hələ tutulmayıb

Tovuz rayonunda ötən il fevralın 24-də baş verən və rayonda dəhşətə gətirən qətl hadisəsinin üstü açılmaq bilmir. Həmin gün səhər 9 radələrində rayon mərkəzindəki Mərdan Musayev küçəsində yerləşən, Tovuz şəhər sakini, 1945-ci il təvəllüdü Fərman Qoca oğlu Məmmədova məxsus ümumi sahəsi 320 kv/m olan 2 mərtəbəli 7 otaqdan ibarət evin birinci mərtəbəsindəki otaqlardan birində yanğın olub. Qonşular dərhal bu haqda yanğınsöndürənlərə məlumat veriblər. Hadisə yerinə 2 yanğınsöndürən maşın cəlb olunub, yanğının qarşısı alınıb. Bundan sonra hadisə yerində araşdırma aparılarkən aydın olub ki, yanğın qısaqapanmadan və ya yanğın təhlükəsizliyinin qaydalarının pozulmasına görə meydana çıxmayıb, qəsdən törədilib. Məqsəd isə törədilmiş qətlərin izinin ört-basdırılması olub. Belə ki, ev sahibi Fərman Qoca oğlu Məmmədov və onun həyat yoldaşı, 1950-ci il təvəllüdü Pakizə Şəmsad qızı Mirzəyevanın yanğından əvvəl öldürüldükləri üzə çıxmışdı. Məhkəmə tibbi ekspertiza zamanı mərhumların bədənəri üzərində küt alətlə yetirilən xəsarətlər izləri müəyyən edilib. Fərman Məmmədovun boğazında kəndirle boğulmaya xarakterik olan stranqulasiya şarımı müəyyən olunub. Bu xəsarətlər isə onu deməyə əsas verib ki, ər-arvadın ölümünün səbəbi yanğınla əlaqəli deyil, onlar yanğından əvvəl qətlə yetirilənlər. Evdə yanğın isə qətlə ört-basdır edilməsi üçün törədilib. Meyiti yandırılan Pakizə Mirzəyeva AFFA-nin keçmiş prezidenti Ramiz Mirzəyevin bacısıdır. O, ölümünə qədər Tovuz rayon poliklinikasında həkim işləyib.

Bu günə qədər istintaqçılar bu cinayəti törətmiş şəxsin izini düşə bilmirlər. Qətlə bağlı ehtimallardan biri budur ki, Pakizə Mirzəyevanın yaşadığı ünvanın qapısını özünü xəstə yaxını kimi təqdim edən bir şəxs döyüb. Versiyaya görə, qapını Pakizə Mirzəyevanın həyat

yoldaşı Fərman Məmmədov açıb. İstintaqın qənaətinə görə, həmin vaxt evə bir neçə maskalı şəxs soxulub. Fərman Məmmədov həmin şəxslərə müqavimət göstərməyə çalışıb, lakin onu boğub öldürüblər. Bundan sonra mənzildə olan Pakizə Mirzəyevaya hü-

cum ediblər. Yenə də versiyalara görə, qadın onlara müqavimət göstərərək, hətta "çağırılmamış qonaqlara" külqabı atdığı bildirilir. Belə iddialar var ki, dəstə üzvləri Pakizə Mirzəyevaya əzab verməklə ondan pulların və qızillərin yerini soruşublar. Qadın onlara heç nə deməyib. Maskalılar isə ona inanmayıblar. Qadına xəsarət yetirib, əl-qolunu, ayaqlarını "skoç"la bağlayıblar. Evin altını üstünə çeviriblər. Lakin axtarılan qızıl-zinət əşyalarını tapıb bilməyiblər. Belə iddialar da var ki, istintaqçılar hadisə baş verən evin həyətinə axtarış apararkən bağçadan torpağa basdırılmış seyf aşkar ediblər.

Tovuzda qətdən dolayı dolaşan xəbərlərdə deyilirdi ki, Pakizə Məmmədovanın rayonda qızıl-zinət əşyaları satan şəxslərlə və valyuta alverçiləri ilə münasibətləri olub. Belə məlumatlar da var ki, P.Məmmədova qızıl-zinət əşyalarını satanlara tez-tez müraciətlər edib, ara-sıra onlara külli miq-

darda borc da verib. Ehtimal edilir ki, basqınçılar da bu haqda məlumatlı olublar.

Tam yanmayan evdən istintaqçıların əl-barmaq izləri götürmələri də bu günə qədər nəticə verməyib.

Yada salaq ki, dəhşətli qətdən sonra belə məlumatlar yayılmışdı ki, mümkün qatil hadisə yerinə nömrələri saxta olan "Range Rover" markalı maşınla gəlib. Digər ehtimallara görə ər-arvad qisas məqsədi ilə də öldürülə bilər. Bu versiyalar nəzərdən keçirilsə də, müvafiq əməliyyat-istintaq hərəkətləri gerçəkləşdirsə də, hələlik nəticə əldə etmək mümkün olmayıb.

Qeyd edək ki, bu, Mirzəyevlərlə bağlı son illərdə baş vermiş 3-cü dəhşətli hadisədir. Belə ki, mərhum Ramiz Mirzəyevin oğlu Anar Mirzəyev ötən ilin bu günlərində Sabirabadda yol qəzasında həlak olmuşdu. Keçmiş AFFA prezidentinin qardaşı oğlu Orxan Mirzəyev isə 2017-ci ilin yayında Hacıqabulda "Toyota Land Cru-

iser" in aşması nəticəsində həlak olmuşdu.

Faktla bağlı Tovuz Rayon Prokurorluğunda Cinayət Məcəlləsinin 120.2.4-cü (xüsusi amansızlıqla və ya ümumi

təhlükəli üsulla adam öldürmə) və 120.2.7-ci (iki və ya daha çox şəxsi öldürmə) maddələri ilə cinayət işi başlanıb.

E.HÜSEYNOV,
"Yeni Müsavat"

Bakıda işdən qayıdan qadını küçədə zorladılar

«Bakcell» və hesab.az avtomatik ödəniş funksiyasını təqdim edib

Azərbaycanın ilk Mobil Operatoru və Ən Sürətli Mobil Internet Provdayeri «Bakcell» şirkəti ölkənin ən böyük onlayn ödəmə portalı olan hesab.az ilə birlikdə avtomatik ödəniş funksiyasını təqdim edib.

Bu yeni xidmət sayəsində «Bakcell» abunəçiləri həm özlərinin, həm də yaxınları və ailə üzvlərinin mobil nömrələrin balansına daha rahat şəkildə nəzarət edə biləcəklər. Belə ki, nömrənin balansında olan məbləğ təyin olunmuş həddə qədər azalan kimi (2 AZN, 5 AZN, 10 AZN və yaxud 20 AZN) müvafiq məbləğ həmin nömrəyə avtomatik qaydada yüklənəcək. Bu funksiyadan istifadə edən abunəçilərin nömrələrinin balansındakı məbləğ heç vaxt tükənməyəcək.

Tamamilə pulsuz təqdim olunan bu xidmətdən istifadə etmək üçün abunəçilər hesab.az portalında qeydiyyatdan keçərək, bank kartının məlumatlarını daxil etməli və avtomatik ödəniş növü kimi «Bakcell» Top-Up funksiyasını seçməlidirlər. Qeyd edək ki, avtomatik ödəniş üçün 3 AZN, 5 AZN, 10 AZN, 20 AZN və ya 50 AZN məbləğ təyin oluna bilər.

Xidmətə qoşulan kimi istifadəçilərə 300 MB həcmində pulsuz internet trafiki HƏDİYYƏ ediləcək. İlk avtomatik ödənişdən sonra pulsuz internet trafiki nömrənin balansına yüklənərək 3 gün ərzində istifadə oluna bilər.

Yeni xidmət barədə ətraflı məlumat <https://www.bakcell.com/az/automatic-top-up> səhifəsində təqdim olunub.

Azərbaycanın ən müştəri yönümlü və innovativ telekommunikasiya xidmətləri təchizatçısı olan «Bakcell» öz abunəçilərini rəqəmsal müştəri təcrübəsi ilə yanaşı ən yeni məhsul və xidmətlərlə təmin edir. Şirkət bunun üçün zəruri olan ən sürətli və yüksək keyfiyyətli mobil rabitə şəbəkəsi qurmağa nail olub.

Diqqət! Diqqət!!!

2012-ci ildən bütün beynəlxalq bal sərgilərinin qalibi - Qırğızistanın dünya şöhrətli "Darı Tyanşana" şirkətinin balları və müalicəvi bal məhsulları geniş çeşidlə Bakıda:

- Arı südü (cavanlıq cövhəri)
- Ağ bal (Atbaşı)
- Qara bal (Qreçka)
- İssık kul balı
- Esparset balı
- Karkıra balı
- Uzqen balı
- Suusamır balı
- Çayek balı
- Mumiya
- Şan balı və s.

Diqqətinizə çatdırırıq ki, Şirkətin məhsulları yarımka və bazarlarda satılır. Çatdırılma pulsuzdur.

Əlaqə telefonları: (051) 922-15-71;
(055) 300-29-91

Ünvan: Neftçi Qurban küçəsi 103
(5 sayılı doğum evinin yaxınlığında)

Bakının mərkəzində, küçənin ortasında 30 yaşlı paytaxt sakini zorlandı. Musavat.com "Sputnik Azərbaycan"a istinadən xəbər verir ki, cinayət yanvarın 15-dən 16-na keçən gecə, saat 01:00 radələrində Nizami küçəsində, 149 nömrəli evin (italyan həyətində olan köhnə bina) həyətində baş verib.

Naməlum kişi gecə işdən evə gələn qadına (etik məsələlərə görə ad yazmırıq) hücum edib.

Zərərçəkənin kafedə qabıyan işlədiyi bildirilir.

Təcavüzkar öz qurbanına bədən xəsarətləri yetirib və onu zorlayıb. Bu vaxt yaxınlıqda post-patrol xidmətinin əməkdaşları olub.

Polislər qadının qışqırq səslərini eşidərək onun köməyinə tələsiblər. Asayiş keşikçilərini görən təcavüzkar qaçmağa başlayıb, lakin polislər onu saxlayıblar.

Saxlanan şəxsin Qazaxıstan vətəndaşı, 29 yaşlı Loktinov Ruslan Oleqoviç olduğu məlum olub.

Təcavüzkar qadının çənəsini sındırıb. Polis zərərçəkmiş xəstəxanaya çatdırıb.

İlkin araşdırma zamanı məlum olub ki, qadın piyada işdən qayıdarmış. Həmin vaxt Loktinov

ona yaxınlaşaraq danışmağa başlayıb. Əvvəlcə qadın naməlum şəxslə danışdı, lakin sonra nə işə hiss edərək kişidən yaxasını qurtarmağa çalışdı.

Amma əlverişli məqam gözləyən kişi qadını yaşayış binasının həyətində itələyib və orada onun çənəsinə zərbə vuraraq sındırıb. Sonra işə ona təcavüz edib.

Kişi qadını diri-diri yandırdı - Azərbaycanda dəhşətli hadisə

Tovuzda dəhşətli ailə dramı baş verib. BAKU.WS xəbər verir ki, yanvarın 15-də Tovuzda 41 yaşlı kişi qeyri-rəsmi şəkildə münasibətdə olduğu 28 yaşlı qadını yandırdı.

Belə ki, həmin gün saat 21:00-da 1978-ci il təvəllüdü Əflatun Məhərrəm oğlu Ələkbərov münasibətdə olduğu 1991-ci il təvəllüdü Nüşabə Zeynaləbdin qızı Bayramovanın üstünə benzin tökərək yandırdı.

Hadisə nəticəsində qadın ağır yaralanıb və xəstəxanaya yerləşdirilib.

Qeyd edək ki, hadisə şəxsi mübahisə zəminində baş verib. Belə ki, qadın kafelərin birində işə düzəlib. Kişi işə onun kafedə işləməsinə etiraz edib. Lakin qadın onun sözünü dinləməyib.

Faktla bağlı rayon prokurorluğunda Cinayət Məcəlləsinin 29,120.1-ci maddəsilə cinayət işi başlanıb, araşdırma aparılır.

Şadlıq sarayında ofisiant müştərini bıçaqladı

Bakıda restoranda bıçaqlanma hadisəsi baş verib. Trend-in məlumatına görə, hadisə paytaxtın Xətai rayonu, M.Hadi küçəsi 152 ünvanında yerləşən "Təbrik" şadlıq sarayında baş verib.

Şadlıq sarayında ofisiant işləyən 1996-cı il təvəllüdü Seyidzadə Elşən Coşqun oğlu 1981-ci il təvəllüdü Muradov Rəcəb Baba oğlu ilə mübahisə edib.

Mübahisə nəticəsində E.Seyidzadə R.Muradovu bıçaqlayıb. Yaralı xəstəxanaya yerləşdirilib.

Faktla bağlı Xətai rayon Polis İdarəsində Cinayət Məcəlləsinin 126.1-ci (qəsdən sağlamlığa ağır zərər vurma) maddəsilə cinayət işi başlanıb.

Almaniyada ərəblər ilə azərbaycanlılar arasında kütləvi dava

Almaniyanın Bielefeld şəhərində azərbaycanlılar və Türkiyədən olan türklər ilə ərəblər arasında kütləvi dava olub.

"Report"un Almaniya bürosunun verdiyi məlumata görə, şəhərdə paltar mağazasının birində ərəblərin kobud davranışı mağaza sahibi türkün sərbəst reaksiyasına səbəb olub.

Onlar arasında qızışan mübahisəni mağazadakı Zamanov Əli adlı azərbaycanlı sakitləşdirmək istəyərkən ərəbin təhqiri ilə üzləsənib. Bu zaman azərbaycanlı ərəbə zərbə endirib. Bundan hiddətlənən ərəb onlarla bir qədər sonraya görüş təyin edərək oradan uzaqlaşdı və öz həmyerlilərini götürərək geri qayıdıb. Hadisədən xəbər tutan digər azərbaycanlılar da ora yaxınlaşdılar. Nəticədə tərəflər arasında kütləvi dava baş verib. Dava zamanı hər iki tərəfdən yüngül xəsarət alan var.

Polis hər iki tərəfi asayiş pozduğu üçün saxlayıb və cərimələyib.

"Nar" paytaxtda yeni rəsmi mağazasını təqdim etdi

"Nar" paytaxtda yeni mağazasını təqdim etdi. Müasir konseptə uyğun olaraq açılan "Nar" mağazası şəhər və ətraf ərazilərdə yaşayan müştərilərin rahatlığı və onlara göstərilən xidmət səviyyəsinin daha da yüksəldilməsi məqsədini daşıyır. Mağaza Bakı şəhəri, Xətai rayonu, M.Hadi 26C (H.Aslanov metrostansiyasının çıxışında) ünvanında yerləşir. Qeyd edək ki, mağazada müştərilərə nömrələrin satışı, internet paketlərinin alışı ilə yanaşı, diler əməkdaşı tərəfindən müxtəlif yüksəkkeyfiyyətli müştəri xidmətləri göstərilir.

Yeni dükanın təqdimatı ilə əlaqədar olaraq, yanvar ayının sonuna qədər mağazadan "Nar" nömrə alan müştərilərə ikinci nömrə hədiyyə verilecək. Bundan başqa, telefon və aksesuar alan müştərilərə də "Nar" nömrələri hədiyyə olunacaq. Özünün müştəri yönümlülük və davamlı təkmilləşmə dəyərlərinə sadıq qalan mobil operator, mağazada təqdim etdiyi müxtəlif təkliflərlə "Nar" istifadəçilərinə yüksəkkeyfiyyətli xidmət göstərir.

Mağazaların ünvanı və xidmətlər haqqında ətraflı məlumatı nar.az/map ar.az/map internet səhifəsindən öyrənmək olar.

"Azerfon" şirkəti ("Nar" ticarət nişanı) 21 mart 2007-ci ildə fəaliyyətə başlayaraq qısa bir müddətdə Azərbaycanda telekommunikasiya və mobil rabitə sahəsinin aparıcı şirkətlərindən birinə çevrilib. "Nar" ticarət nişanı Azərbaycanın zəngin mədəni və tarixi irsinin çağdaş həyatla bağlılığının rəmzi olaraq seçilib. "Nar" ölkədə ilk dəfə olaraq 3G texnologiyasını təqdim edib və geniş 4G şəbəkəsini abunəçilərinin istifadəsinə verib. "Nar" şəbəkəsi hazırda ölkə ərazisinin 97%-ni (işğal olunmuş ərazilər istisna olmaqla) əhatə edir və 7400-dən artıq baza stansiyası ilə 2,2 milyona yaxın abunəçiyə yüksəkkeyfiyyətli xidmət göstərir. 2017-ci ildə keçirilmiş mobil rabitə şəbəkələrinin müqayisəli testlərinə əsasən "Nar" şəbəkəsi mobil zəng xidmətlərinin göstərilməsi üzrə ölkədə ən yüksək nəticəyə nail olub. Sınaqları test xidmətləri üzrə müstəqil beynəlxalq şirkət olan "P3 Communications" keçirib və sınaq metodologiyası əhatəli xidmətlər üzrə müştəri təcrübəsinə əsaslanıb.

Hava şəraitinin kəskin pisləşməsi və bu barədə ikigünlük fəvqəladə vəziyyət elan edilməsi əhalinin hadisələrə yanaşma tərzi bir daha üzə çıxardı. Küləyin sürətinin normadan artıq olması, məktəb və bağçalara ikigünlük fasilə verilməsinin ardınca cəmiyyətdə panikanın dozası da artdı. Belə ki, insanlar bunun arxasında öncə siyasi səbəblər axtarıdılar. Ardınca hava şəraitinin pisləşməsinin ardınca daha ciddi hadisələrin olacağı ilə bağlı məlumatlar yayıldı.

Yəqin xatırlayrsınız ki, yanvarın 16-da marketlərdə insanlar bazarlıq edərkən əndazəni necə aşmışdılar. Qutu-qutu makaron, un, suxari, düyü, bir neçə çörək alanlar fırtınanın günlər davam edəcəyi, mağaza və təndirxanaların işləməyəcəyi ilə bağlı şayiələr yayırdılar. Bir şayiə də vatsap vasitəsilə yayılan səs yazısı idi. Həmin səsin müəllifi iddia edirdi ki, yanvarın 17-də hava yolu ilə təhlükəli qrip virusları yayılacaq. Ona görə də uşaqları evdən bayıra buraxmamaq tövsiyə olunurdu.

Doğrudur ki, bu məlumat savadlı, anlaqlı insanlar tərəfindən ciddi qəbul olunmadı. Amma öz "işini" də gördü. Gerçəkdən, bir neçə saatin içində minlərlə insan Gürcüstandakı donuz qripinin küləklə yayılacağına inandı, panika sürətlə paytaxta, oradan da ölkəyə yayıldı.

Bəs cəmiyyətimiz şayiə və panikalara niyə bu qədər meyillidir? Yoxsa bu, bütün cəmiyyətlər üçün özünü göstərən hallardır?

Sosioloq Əhməd Qəşəmoğlu "Yeni Müsavat"a açıqlamasında bildirdi ki, bu sayaq təşvişli durum daha öncə də Azərbaycanda yaşanıb. Müsahibimiz 2012-ci ilin 21 dekabrında da nəinki ölkəmizdə, bütün dünyada "qiya-mət günü" panikası yaşandığını yada sald: "Həmin gün bizi bir radionun redaksiyasına çağırmışdılar. Mən də radio vasitəsilə deyirdim ki, belə bir şey mümkün deyil. Yarım saat boyunca psixoloq Dəyanət Rzayevlə birlikdə insanları sakitləşdirməyə çalışdıq. Məsələ burasındadır ki, bu dəfə hadisələrin bu formada böyüməsində müvafiq qurumların rolu böyük oldu. İlk dəfə idi ki, hökumət səviyyəsində təbii fəlakətin olacağı, xüsusi, qorxulu hadisənin yaranma biləcəyi ilə bağlı əhaliyə xəbər edildi. Məktəblər, bağçalar iki gün fəaliyyətini dayandırdı. Bu xəbərdarlığın edilməsinin özündə də bir nəşillik vardı. Bu günə qədər hökumət tərəfindən xəbərdarlıq edilmirdi. Amma daha öncə xəbərdarlıq edilmədiyi üçün də tənqid olunurdu. Bu dəfə bunu şişirdib, adını xəbərdarlıq qoydular. Məsələn, dünən işə çıxmaq istəyirdim, amma ailə üzvlərim narahət idilər ki, yolda şifer uça və mənə xəsarət yetirə bilər".

Müsahibimiz dedi ki, dövlət qurumlarının naş xəbərdarlığı bir tərəfdən in-

sanları təlaşdırmışdısa, digər tərəfdən, cəhalət, panikaya düşmək halları da geniş yayılmışdı. Sosioloqun sözlərinə görə, insanların panikaya meyliyində onların savadlı-savadsız olması ciddi rol oynayır: "İndi soruşsan, çox adamın diplomu var - özü də bir neçə dənə. Amma insanların diplomlarının olması hər şey demək deyil. Bir çox hallarda diplomu olmayan kənd aqsaqqalları bu

buki düşmən də serialla bizə pis verdişlər aşılaya bilər. Mental səviyyəyə qalxan sosial psixologiyanın metodları da var. Psixoloq körpə uşaqla işləyəndə kəkələməni, psixi sarsıntıları aradan götürür. Fərd üçün olan şey əhali üçün keçərlidir. Təəssüf ki, bizdə bu metodlara fikir verilmir".

Ə.Qəşəmoğlu xatırladı ki, bir zamanlar Milli Məclisdə humanitar tədqiqatlar və proqnozlaşdırma mərkəzi-

yox, 90-cı illərin ortasında dünyasını dəyişib.

11 sentyabr terrorunu Amerika törədib - 2001-ci ilin 11 sentyabr tarixində Amerikada baş verən terror aktının elə həmin ölkənin məsuliyyəti olduğunu düşünənlərin sayı get-gedə artır. Komplonun fikrincə, Amerika hökuməti daha öncədən bu terror aktı barədə məlumatlı olub. Hətta bəzi şahidlər iddia edir ki, "American Airlines" şir-

Hava həyəcanı, ifrat panika və şayiələr

Əhməd Qəşəmoğlu: "Bu, onu göstərdi ki, insanlar tez küyə gedəndir..."

kətinə məxsus səmişin təyyarəsinin Nyu-Yorkda yerləşən Dünya Ticarət Mərkəzinin ekiz qüllələrinə çarpmasından bir neçə saniyə öncə partlama səsləri eşidilib. Deməli, sözügedən hücumdan daha öncə hansısa həmlələr də olub və hökumət də kursda imiş.

Aya insan ayağı dəyməyib - söhbət yadplanetlilərdən düşəndə şayiənin, komplonun sayı-hesabı olmur. Çünki bu sahədəki araşdırmalara məhdud sayda ölkənin və alimin çıxışı var. Tarixdə yadplanetlilərlə bağlı ən geniş yayılmış komplonun teyriyası isə guya ki, Aya ümumiyyətlə, insan ayağının dəyməməsidir. Şayiələrə görə, Amerikanın "Apolon-11" kosmik gəmisi ilə Aya göndərdiyi və 1969-cu ilin 20 iyul tarixində Aya endiyi deyilən komanda ümumiyyətlə, Aya heç ayaq basmayıb. Belə ki, nəzəriyyəçilər Aya ayaq basdığı deyilən Nil Armstrong və Edvin Aldvinin Ay əvəzinə Nevada ştatının (ABŞ) çöllüklərindəki bir açıq fotostudiyaya "endirildiyinə" inanır. Yeni dünyaya yayılan o fotolar, sadəcə, xəyal məhsuludur.

Yadplanetlilər nələr edib - 1947-ci ildə Amerikanın Nevada ştatında baş verən bir qəza dünyadakı ən məşhur komplonun fərziyyələrinin yaranmasına səbəb olub. Baş verən qəzada bir yadplanetlinin dünyaya düşməsi və daha sonra digər "həmcins"lərinin də bura ayaq açması sözügedən komplonun ana xəttini təşkil edir. Olaydan dərhal sonra alimlər bu yöndə araşdırma apararaq yerə düşən və insanların diqqətini cəlb edən əşyanın yadplanetli yox, hava müşahidə şarı olduğunu sübut etdilər. Amma kosmos fanatikləri hələ də Nevada yadplanetlilərin paytaxtı hesab edir.

□ **Sevinc TELMANQIZI,**
"Yeni Müsavat"

Qarşısındakı günlərdə sərt hava şəraiti gözlənilmir

Kommunal xidmətlər gücləndirilmiş iş rejimi şəraitini davam etdirirlər

Yanvarın 17-də Azərbaycanda hava şəraiti kəskin şəkildə dəyişdi. Dağıdıcı tufan, çovğun, qar müşahidə olunmasada, güclü külək, sulu qar və yağış yağdı, temperatur +1 dərəcəyədək endi. Küləyin təsirdən Bakıda bir neçə yerdə reklam lövhələri, tikililərin dam örtüyü uçub, bəzi rayonlarda ağaclar kökündən çıxıb. Külək hətta iki iritonaqlı yük avtomobilini də aşırıb, bir neçə maşının üstünə ağac düşüb. 5 nəfər müxtəlif xəsarətlərlə xəstəxanaya müraciət edib.

Yanvarın 18-dən etibarən isə külək kəsildi və temperatur da ötən günlə müqayisədə bir qədər yüksəldi.

Hava soyumadan öncə Ekologiya və Təbii Sərvətlər nazirliyi ifrat təhlükəli hidrometroloji hava proqnozu ilə bağlı məlumat yaydı. Bunun ardınca kommunal xidmət göstərən və eləcə də digər müvafiq qurumlar gücləndirilmiş iş rejiminə keçdilər. Eyni zamanda təhsil nazirinin qərarı ilə 17 və 18 yanvar tarixlərində bağça və məktəblər bağlandı.

Nazirlik yanvarın 18-də hava ilə bağlı məlumat yayaraq bildirdi ki, yanvarın 17-də düşən yağıntının miqdarı Lənkəran-Astara zonasında 1-26, Mərkəzi-Aran rayonlarında 5-18, Bakıda və Abşeron yarımadasında 2-9, Böyük Qafqazda 2-15, Qazax-Gəncə zonasında 0-8, Kiçik Qafqazda 1-4, Naxçıvan MR-da 2-5 mm təşkil edib.

Qar örtüyünün hündürlüyü Ağdərədə 40, Kişçay, Qırzıda 15, Altağacda 11, Kirən, Xınalıqda 10, Qaxmuğal, Şahdağda 7, Xaltan, Sarıbaşda 6, Şahbuz, Qusarda 5, Yardımlıda 4, Quba, Mərzədə 2, İsmayılı, Daşkəsəndə 1 sm olub.

ETSN-dən proseslə bağlı "Yeni Müsavat"a bildirildi ki, qurumun əməkdaşları bu günlər ərzində iş başında olub, operativ şəkildə məlumat yaydılar. Bildirilib ki, sosial şəbəkələrdəki qınaqlar və digər bu kimi məsələlərə hava şəraiti cavab verdi.

Yuxarıda da qeyd etdiyimiz kimi, yanvarın 18-də ölkə ərazisində kəskin küləkli hava prosesi səngiyib. Küləyin sürəti 16-20 m/s-ə qədər edib. Açıq dənizdə dalğanın hündürlüyü 3.6-5 metr arasında dəyişib. Nazirlikdən bildirilib ki, güclü külək 18 yanvar axşam saatlarına qədər davam edib.

19 və 20 yanvar tarixlərində də havanın dəyişkən buludlu, aralıq tutulacağı əsasən yağmursuz keçəcəyi gözlənilir.

Azərbaycan ərazisində 20 yanvar günü müşahidə olunaacaq hava proqnozu açıqlanıb. ETSN-dən bildirilib ki, bu günlərdə şimal-qərb küləyi gündüz cənub-şərq küləyi ilə əvəz olunacaq. Havanın temperaturu gecə 2 dərəcə şaxtadan 1 dərəcəyədək isti, gündüz 5-8 dərəcə isti təşkil edəcək.

Yanvarın 20-də isə Azərbaycan rayonlarında hava şəraitinin əsasən yağmursuz keçəcəyi gözlənilir. Səhər bəzi yerlərdə duman olacaq. Şərq küləyi əsəcək. Havanın temperaturu gecə 0-5 dərəcə şaxta, gündüz 7-12 dərəcə isti, dağlıq ərazilərdə isə 5-10 dərəcə şaxta, gündüz 0-3 dərəcə isti olacaq.

Havanın kəskin keçdiyi 17 yanvar tarixində bəzi yerlərdə elektrik xətləri zərər görüb. Bu barədə "Yeni Müsavat"a danışan **"Azərişiq" ASC-nin mətbuat xidmətinin rəhbəri Tanrıverdi Mustafayev** bildirib ki, zərər görmüş xətlər bərpa olunub:

"Bakı şəhərində elektrik xətləri daha çox yerin altı ilə aparılır. Lakin yuxarı xətlərimiz də var ki, güclü külək nəticəsində bəzi yerlərdə onlara zərər dəymişdi. Məsələn, Masazırda 0.4 kv-luq xətt, Saray qəsəbəsində, Corat, Lerik, Qusarda irigövdəli ağaclar aşaraq, xəttin üzərinə düşdü. Bayıl tərəfdə maşın dirəyə çirpildi və orada da xətlərdə müəyyən problem oldu ki, hazırda hamısı aradan qaldırılıb. Bunlardan başqa ciddi problem yaşanmadı".

"Azəriqaz" QSC, "Azərsu" ASC və eləcə də "Azərişiq" ASC-dən "Yeni Müsavat"a bildirildi ki, fəaliyyətlərində hər hansı bir problem yoxdur. Əhalinin qaz, su, istiliklə təchizatı normal qaydada davam etdirilir.

□ **Əli RAİS,**
"Yeni Müsavat"

MUSAVAT

Son səhifə

N 14 (7184) 19 yanvar 2019

Qadın on illərlə qarnında 23 kiloluq şiş gəzdirib

Amerikanın Aydaxo ştat sakini olan bir qadın müəyyən edib ki, onun çəkisinin artması bədənindəki iri şişə görə olub. Bu barədə Associated Press yazıb. Brenda Kridland hesab edib ki, menopauzaya görə kökəlir. O, səhhəti kəskin pisləşəndən sonra həkimə müraciət edib. Kompüter tomoqrafiyası üzə çıxarıb ki, qadının orqanizmində baş qaldıran problemlər və böyük şiş daxili orqanların fəaliyyətinə, eləcə də beyinə qan getməsinə mane olur.

Xoşxassəli şişin çəkisi təxminən 23 kiloya yaxın olub. Mütəxəssislərin fikrincə, qadın bir neçə onilliklərdə ki, endometriozdan - ginekoloji xəstəlikdən əziyyət çəkirmiş. Şişi cərrahi əməliyyatla, 2.5 saata kənarlaşdırıblar. Əməliyyatdan sonra qadının çəkisi 30 kiloya yaxın azalıb.

Ötən ilin iyulunda isə xəbər verilmişdi ki, Hindistandan olan fermer 20 il boyunca boynunda böyütdüyü şişdən qurtulub. O, həkimə ancaq o vaxt müraciət etdi ki, şiş başının ölçüsü boyda oldu.

Elektron siqaret ağızında partladı, 7 dişini itirdi

Amerikanın Aydaxo ştatının sakini elektron siqaretdən xəsərət alıb. Belə ki, siqaret onun ağızında partlayıb. Endrü Hall adlı şəxs işə hazırlaşdığı dəqiqələrdə evdə siqaret çəkib. Bir anda ağızında partlayan siqaret onun 7 dişini itirməsinə, üzündə yanıq izlərinin yaranmasına və dodaqlarının yanmasına səbəb olub. Onu dərhal stomatoloq yanına aparıblar və sonuncu ona yardım edib.

Holl sosial şəbəkədə elektron siqaretin partlaması ilə üzündə yaranan yanıqları nümayiş etdirən fotosunu paylaşıb. Amerikan kişi bildirib ki, o, alətin sıradan çıxması üçün heç nə etmə-

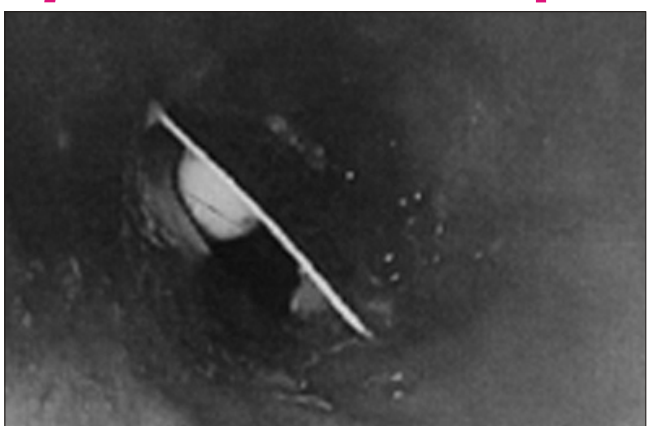

yib. Bu fotonu izləyənlərin sayı isə 50 mini ötüb.

2016-cı ilin dekabr ayında isə Britaniyanın Lids şəhərində bir vətəndaşın cibin-

də elektron siqaret öz-özünə partlayıb. Həmin vaxt kişi uşaq arabasının yanında olub. Xoşbəxtlikdən uşağa hər hansı xəter dəyməyib.

Dərman qabını uddu, aylarla həkimlərdə qaldı

Britaniyanın Belfast şəhər sakini iki həftə boyunca boğazında ağrıkəsici dərmanın plastik qabı qalmış durumda yaşayıb. Sözügedən hadisə "BMJ Case Reports" elmi jurnalında dərc edilib.

Qadın xəstəxanaya müraciət edib və bildirib ki, boğazında qəribə bir ağrı hiss edir. Bundan başqa, o, udunmaqda da əziyyət çəkir. Onun sözlərinə görə, problem ağrıkəsici dərman qəbul edəndən sonra başlanıb. Rentgenə və endoskopiya düşəndən sonra həkimlər bu nəticəyə gəliblər ki, qadın yemək yeyəndə, ya da tabletkə qəbul edəndə

də boğazını zədələyib. Onu evə yazıblar və simptomlar 48 saat sonra yox olmazsa, təkrarən həkimə müraciət etmək tövsiyə olunub.

Üç gün sonra qadın yenidən xəstəxanaya eyni şikayətlərlə müraciət edib. Bildirib ki, boğazında xoşagəlməzlik hələ də qalıb. Buna görə də beş gün sonra ona kontras rentgenoqrafiya keçirilib. Bundan sonra onu qastrokopiya yollayıblar. Bu dəfə xəstənin mədəsinin yuxarı hissəsində böyük bir tabletkanın plastik örtüyü aşkarlanıb. Həmin hissəni uğurla kənarlaşdırıblar. Bu hissə orqanizmdə 17 gün boyunca qalıbmış.

2017-ci ildə isə xəbər verilmişdi ki, həkimlər 47 yaşlı kişinin ağciyərində 40 il bundan əvvəl düşmüş kiçik bir oyuncaq hissəciyi aşkar ediblər. Həkimlər ilkin mərhələdə orada bədxassəli şiş olmasından şübhələnmişdilər.

QOÇ - Hiss olunur ki, ətrafınızda cərəyan edən hadisələr sürətli olsa da, cansıxıcı təsir bağışlayır. Amma bu, ötedir. Əgər qərarlarınızda qətiyyət göstərsəniz, narahatlıq olmayacaq.

BUGA - Əvvəlki günlərlə müqayisədə sağlıq durumunuz qənaətbəxşdir. Bundan irəli gələrk fəaliyyətinizi aktivlik müstəvisinə yönəltmək imkanı qazanacaqsınız. İşgüzar görüşləri təxirə salmayın.

ƏKİZLƏR - Ulduzların düzümü kənar təsirlərə məruz qalacağınızdan xəbər verir. Ələlxüsus da saat 12-15 arası ehtiyatı əldən buraxmamalısınız. Sevgi münasibətlərini arxa plana salmayın.

XƏRÇƏNG - İlin-günün bu vaxtında orqanizminiz də passivləşməyə vaxt tapıb. Halbuki indiki ərəfədə qarşınızda çoxsaylı vəzifələr var. Deməli, səhhətinizi qorumaqla hər şeyə nail ola bilərsiniz.

ŞİR - Kənardan hansısa dəstək alacağınız inandırıcı deyil. Bu səbəbdən də yalnız öz gücünüzlə arxalanın. Göy qübbəsi görüş və müzakirələrə gecikməməyi tövsiyə edir. Riskdən qorxmayın.

QIZ - Bəxtinizdə maraqlı bir gün durur. Qarşınıza çıxan bütün şanslardan yararlanın. Şəxsi büdcənizin azlığından şikayətlənməyin. Axı hələ hər şey itirilməyib. Azacıq səbr edin.

TƏRƏZİ - Yaxşı olar ki, özünüzlə bütünlüklə sevgiyə həsr edəsiniz. Çünki məhəbbətin himayədarı olan planetinizin (Venera) ideal nöqtədə qərar tutması aktivliyiniz xeyli artıracaq.

ƏQRƏB - Astroloji göstəricilər xoş bir təqvim yaşayacağınızı bildirir. Xüsusən də saat 14-dən sonra bir neçə sürprizlə rastlaşma ehtimalınız var. Şəxsi büdcənizi artırmaq üçün canfəşanlıq göstərin.

OXATAN - Diqqətli olun, sizi aldada bilərlər. Ələlxüsus da peşə-sənət fəaliyyətində, işgüzar sövdələşmələrdə ayıq-sayıqlığınızı artırmalısınız. Düşünülməmiş riskə ehtiyac yoxdur.

OĞLAQ - Bürcünüzün "hakimiyyət dövrü" daraldıqca işgüzarlığınız da artmaqdadır. Bu səbəbdən şəxsi büdcənizi qorunmalı, fəaliyyət istiqamətlərini dəqiqləşdirməlisiniz. Mübahisələrdən qaçın.

SUTÖKƏN - Maraqlı adamlarla görüşəcəyinizi bəyan edən ulduzlar hazırkı perspektivləriniz üçün bunun böyük səmərə verəcəyini deyir. Başqa maraqlı olaylarla da qarşılaşacağınız istisna olunmur.

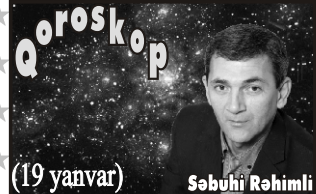
BALIQLAR - Uğurlarınıza təkən verildiyindən global problemləriniz arxada qalmaqdadır. Lakin rəqiblərlə münasibətdə ehtiyatı əldən buraxmamalısınız. Adı təhlükədə hallanan vəzifəliyərdən uzaq olun.

Unutmayın, Tanrı ulduzlardan daha yüksəkdə durur!

Sərhəddə sosiskaya görə pişiklərlə tülkü arasında dava düşdü

Rusiya-Polşa sərhədində pişiklə tülkü arasında baş verən dava videoya çəkilib. Bu barədə lenta.ru saytı yazıb. Mamonovo-Qronovo ərazisində baş verən insidentin səbəbi isə növbəyə dayanan turistlərdən birinin atdığı sosiska olub. Alina Markova adlı şahid qadın danışır ki, onlar həmin vaxt növbədə dayanıblarmış: "Həmin vaxt insanlar kök pişikləri yedizdirirdilər. Bu zaman tülkü də pişiklərə qoşuldu. Bizim bəslədiyimiz dörd pişik onlara yad olmayan tülküyə o qədar də sərt reaksiya vermirdilər. Tülkü pişiklərin yemədiyini nə vardsa, hamısını götürdü. Bu zaman pişiklər onun üstünə düşüb, cəzalandırıldı".

2018-ci ildə xəbər verildi ki, tülkü britaniyalı qadının evinə girib, ona hücum edib və barmağını sındırıb. Hücum səhər saatlarında, qadın qəzet oxuyub, kofe içəndə baş verib.

(19 yanvar)

Səbuhi Rəhimli

Səhifəni hazırladı: SELCAN

Təsisçi: Rəuf ARIFOĞLU
Baş redaktorun birinci müavini:
Azər AYXAN

e-mail adres: yenimusavat@mail.ru

Ünvan: Bakı şəhəri,
R.Rüstəmov küçəsi
2528-ci məhəllə ev 44/d
Tel: 520 01 23 (24, 25, 26, 27, 28)

Redaktor:
Elsad MƏMMƏDLİ

Lisənziya N: B 114
SAYI: 5.100

"Yeni Musavat"ın kompüter mərkəzində yığılıb, səhifələnib, "Azərbaycan" nəşriyyatında çap edilib. Əlyazmalar geri qaytarılmır. Müəlliflərlə redaksiyanın mövqeyi uyğun gəlməyə bilər.